

Yılmaz ERDOGAN

?

Hüzünbaz

Sevismeler

ÖYKÜ

(scan by vahset)

KESKE

Bir dal düstü elimden yere, ağaç sustu. Bense, sanki yaprak konuşan, dal susan ağaçla sirmas, yanımda iri göğüslü, küçük burunlu bir düsle sarmas, oturmaktayım. Diyorum ki,

— Ne güzel, gömleginin üst dügmelerinden birini açık unutman... Ve oradan sütyen kıvrımının görünmesi.

Diyor ki,

Ben bir düs'üm. Pornografiye dönüştürme beni. Benim için fark etmez ama siire ayıp olur. Dügmeyi iliklememi istediğin zaman, iliklenmiştir artık. Ama bunu niye isteyesin ki. Senin düsünü kim görebilir?.. İnsan düslerini bile paylaşamıyor, yazık.

Mor dalgalarından sual olunma yenilgisine tünemis kırılğan deniz. Kayık tikirtisinin siiri. Ve her anlaşılmaz cümlelerin içinde var olan ve hep yalan yere edilen yeminler... Kimi neye benzettiğini bilmeyen tasvirler.. Sebep ve sonuçlarıyla anlatılamayan bir yığın seyin arasında düs kuran ben...

Düsmüsüm, haberim yok. Nerden düstüğümün bilincinde değilim. Kendine teslimiyet bir sarkıdan belki de. Ki rast makamında, bir seylerin küflendiği duygusuna kapılırim hep. Türk Sanat Müziği engelliyim.

Diyorum ki,

---Seni ellediğim için kızmiyorsun ya bana?

Diyor ki

---Ben bir düsüm. Senin. Elleyemezsin. İnsan kendi düsünü bile elleyemiyor, yazık.

Kızıyorum ki,

---Bana, d'üm deyip durma. Zaten d'üm'üm. Biraz gerçek davranamaz misin. Sömürü kadar mesela... Elle tutulur, gözle görülür bir açlık kadar olamaz misin? Görüyorsun zor durumdayım. "Ben d'üm" söz cümleler konus benimle.

Daracık tefecik, fermuara stres, streç bir kot giymisin. Lastik ayakkabılar hesapta yoktu. Seni seviyorum. Askimiz hasir altı edilmiş, enflasyonist duygular yigini. Emisyon hacmimiz daralıyor. Ememiyoruz.

Diyor ki

—Ne anlatıyorsun sen? Hiçbir şey anlamıyorum.

Hep minareli, ayrıntı camlı camiinin minaresinden, komsunun apış mahremiyetini dikizleyen müezzin, bir dengesizlik ve şehvet anını iyi değerlendirerek aşağı yer çekimleniyor. Ne anlansılmazdır ki, henüz yere d'üm memişken daha ortada fol yok, yumurtanın biraz rafadanken ölüyor. Cenazesine konu komsular gelip dedikodu yapıyorlar. Konu, komşu, dedi, kodu birbirine giriyor.

Saçların kendinden permali. Kuaför çatlatan bir güzelsiz. Seni daha önce bir yerde mi gördüm, yoksa şimdi mi uyduruyorum?

Diyorum ki,

—Bilmiyorum. Belki bir dolmuşta, bir zahmet sunu uzatabilir misinizlesmisizdir.

Biliyor musun, saçlarım dökülmeye başladığında, biyiklarımın izi yoktu. Çok berber sökün etti, muhabbet olsun dert paylaşımına. Seni yanımda tutabilmek için aklıma gelen her şeyi söylüyorum. Daha önce ağır kayıplar verdik. Yenildik ama ezilmedik. Hep beraberliğe oynuyoruz, ondan herhalde.

Bir d'üm d'üstü elimden yere, unufak oldu.

Onlar erdi muradına, biz kerevet bulamadık.

Askimiz, iki gözlüklünün öpüşme çabasıydı. Gözlükleri çıkarmak hiç aklımıza gelmedi.

Diyorum ki,

---Bu yalnızlık bana büyük geliyor. Çok. İç kavgalar dan arınıp, büyük kavgaya soyunmak istiyorum artık... Sana söylüyorum.. Beni dinlemiyor musun?.. Heeeeey.. Neredesin?.. Nereye kayboldun? Bir dakika.. Dön geri.. Daha sevişecektik.. Ne yandasin?

Bir d'üm d'üstü elimden yere. Undan ufak oldu. Onlar el koydu bütün kerevetlere, ben ve ağaç, yaprak konus tuk, dal sustuk. Yazık.

Kim bilebilir hangi dagin sirrina saklandi da gunes, aksam el koydu Galata Köprüsüne. Eski çamlar alin terine dönüştü bardak yapiminda. Gece, tarihin emir kulu olusundan öfkeli, geldi çöktü köprü altına. Hiç görmemisti kendi yüzünü, yorgundu.

Mehmet'in mezelerden otlanişi ayin günesten isik araklamasından daha dürüstçe degildi. Ve bir içki içeni en sinirlendirici agiz sapirtilariyla israfa masraf kazandiriyordu. içmiyordu, yiyordu. Nejla ise inadina çok içiyor, çevreye dikkat çekici, namus dürtücü göz gezintileri yapıyordu. Halil çok kizmaktaki çok hakliligini birayla tedavi etmeye çalışiyordu.

Sazi döven kim? Kaç zaman daha çalissa müzige benzeyebilir bu kerpetenle tirmak çekismesi? Neden çalmaya çabaliyor? Binleri Onu zorluyor mu? Çalmasa daha iyi olmaz mi? Herkes hangi gücün etkisiyle, sanki saz çalini yormuşçasına türküler heba ediyor? Kim bu tecavüzü durduracak? Ve hep ayni türkülerini söylemek mecburi mi? Bir yigit gurbete gitse basina neler gelebilir? Buna bayram günü deniyor diye niçin barisalım? Belki çeliskimiz uzlaşmaz, belki kanli biçakliyiz da halilim aman kursun saçacagiz?

— Serefe. Pekiyi.

— Seninle ayni görüste olmadigimi söylemek zorun dayim.

— İyi.

— Ne demek iyi. Seninle ayni görüste olmayisimin neresi iyi? Bir tane daha alayim.

— Merhaba, n'olsun içiyoruz iste.

— Bir kere seninki siir degil oglum, siire anal tedavi.

— Leylimleeeey, leylim ley.. Ayin savki vurur sazım üstüne.

— Pekiyi diyelim ki sen haklisin, bireyi anlamiyoruz. Birayi anlamiyoruz. Benim rakimi kim içti?

— Ha serefe moruk.

— Kardes, bize bira. Çok.. Sen yüz elli tane getir, biz içinden seçelim.

— Ne yaptiniz bugüne kadar, birini söyle.

— Bana da çerez söylesene.

— Yedi tepeli sehirindee.. Neydi lan devami?

— Yanlis kitadan girdin salak.

— Ne?

---Yok bir sey.

Masalarda dolan, bosalan yenik içki bardaklari. Bitisik omuzlar arasından yürümek, tanidik arayisina yönelik bakislara güçlük getirmekle birlikte, yakisikli bir mizansen olusturuyordu. Hemen bir masaya

yazilip su mayistirilasi ve tahtakurusu alkolsüzlüğe son verme istegi isin duygusal yaniydi.

---Arkadasim kusura bakmayin, konustugunuz konuyla ilgiliyim de. Bana güvenmeyebilirsiniz ama emin olun ki ben polis degilim.. Agbim polis.. Sey, ben espri yapmistim. Pardon. Allahaismarladik.

Affedersiniz oturaginizi biraz, hah, sag olun.

— Serefe.

— Sey diyordum.. Ne diyordum ben ya?

---Ulan çiksana artik su keneften. Haftada bir gün mü siçiyorsun nedir? Belli, bu da kenefte kütüphane girisimcilerinden. Hadi be.. hele sükür... Ohh.. Yazilar.. Raki güdümünde devrimcilik yapmak kolay serefe, “Çigdem seni seviyorum lan ibneler”, “Biraz daha sikarsam bagirsaklari mi siçacagim. Ulan ben kabiz olacak adam miydum be..”

Agbi su masadaki herifler dün de buradaydilar. Ve ayni bugünkü gibi pis pis etrafi kesiyorlardi.

— Eee?

— Fazla emniyetli bir yer burasi.

— Ya birak allahaskina bunca yillik siyasiyim, hiç raki içerken tutuklanmadim.

— Drama Köprüsü Haasan.. dardir geçilmez bre Hasan.. lan nerededir bu Drama ve ne anlatiyor bu yerli drama köprüsü?

— Birader böyle is olur mu? Sen git...

—Nereye?

— Nasil?

— Sen git dedin ya.

— Yok oglum sen degil, o gitsin.

—Kim?

---O ibne

— Hangi ibne?

— Ulan kim olacak...

— Nejla iyice uçtu baksana.

— Allah belasini versin.

— Üzülme. Nejla'nin huyudur. Benimle birlikteyken de böyleydi.

— Ne. Nejla ne zaman seninle birlikte oldu?

Sana söylemedi mi?.. Hassiktir sıçtık.. Ama... Sey.. Çok kısa sürmüştü.. Yani iliskimiz önemsizdi. Üzülme, sekse fazla agirlik vermedik.

— Ne diyorsun sen be? Bana bira getirin. Hayvan herif.

— Agir ol bakalim, ne biçim konusuyorsun?

— Hey, noluyo be? Bir de kavga edin bari..

— Ben gidiyorum Nejla..

— Dur lan nereye?

—Aaa,gitti.

— Siktir edin.. Kim isedi lan üstüme? Allah kahretsin.

Köprünün üstünde serinletmeyen ama yine de erimeyi önleyici sulusepken bir esinti. Halil biraz önce takindigi, masayi hisim içinde terkeden jön tavrından henüz siyri lamamisti. Bacaklarini yalpalamaktan vazgeçirip yürümelere için ikna etmeye çalışiyordu. Kaçiyordu, Nejla dan, biradan, türkülerden, kavram güreslerinden, tartismalardan, sözcük soykiriminden...

— Birader olacak is mi? Sen git...

— Nereye?

---Efendim?

— Sen git dedin ya be oglum.

— Yahu sen degil gitsin.

— Kim?

—O ibne.

— Hangi ibne?

---Nevzat, kim olacak?

Gürültü pis bir sarmasik gibi. Ve Kazim ve sinirli ve üzgün ve hizli yürüyor ve neredeyse kosmaya yetisecek ve fakat ve benzerleri.

— Arkadaslar bu tip konulari rakiya meze yapmayalim

— Kim ulan bu?

— Hilmi.

— Ne var?

Su masadaki herif iki saattir bana bakiyor.

— Deme kiz. Adam rekor kirmis haberi yok. Iki saat ayni yere bakmis. Ben bu azme ancak saygi duyabilirim.

— Sen dalga geç. Bazilari buna namus meselesi diyorlar. Dikkat ettiysen imali konustum Hilmi.

— Öyle ya.. Simdi seyret.. Arkadasim bir dakika konusabilir miyiz, pardon su oturagi.. Sag olun.

— Buyurun.

— Sevgilim iki saattir Ona baktiginizi söyledi.. Ve bunun bir namus meselesi olduguna kesin gözüyle bakiyor. Burnunu kirmek zorundayim yani.. Bardaklari kirmayalim söyle yukari çikalim diyorum.

— Bir dakika bir yanlislik var kardes.

—Ne gibi?

— Ben sasiyim ve tam olarak nereye baktigim henüz tespit edilemedi.

— Haa.. Evet.... Öyle mi?.. Çok affedersin kardes. Çok pardon.. Sicak soguk ne içersin.. Iyi günler..
.....Kizim manyak misin sen? Beni de rezil ettin?

— Niye?

— Çocuk sasiymis. Yani sana baktigini sandigin siralarda o, ters taraftan Edirne sirtlarina bakiyormus.

— Sen öyle san. Sasi masi, adam gözleriyle beni soydu. Herkesin içinde don sütyen kaldim. Üsüyorum.

— Tamam kapatalim bu konuyu. Hatta bu konuyu gömelim.

Hayir kapatmayacagim. Zaten senin gibi..

— Evet devam et, benim gibi ne?

— Giderek çürüyorsun. Çürütüyorsun bizi farkinda degilsin.

—0 ne demek öyle?

— Anlamam beklemiyorum zaten.. Sahiplenmekten baska bir sey yapmiyorsun.

— Ne diyorsun sen be?

— Söylediklerim çok açık. Bir sey anlatirken bana bakmiyorsun. Çünkü ben senin malinim, baska biri degilim. Elimi is olsun diye tutuyorsun. Erken bosaliyorsun, özür bile dilemiyorsun.

— Allah belani versin Aysel.

Kosarak çıktı merdivenlerden Hilmi. Hesap ödemedi. Basi dönüyordu. Ve midesinde çiglik kivaminda

bir bulanti. Köprünün üstüne abanmış yıldızsız gökyüzüyle yüzleştirdi kusarken. Utandı. Nedir bu yalanla sivanmış iç meler? Yok ü bana baktı, yok örgütlülük sorunu, o varken herif beni kesiyor, yok bilmem ne, yok Allah belami versin.

Köprü altında önüne bakmadan ilerleyen gece, içki bardaklarını, midye dolmaları, kabuklarını, Çiğ börekleri, çiğ köfteleri, çiğ sohbetleri telefon-adres alisverislerini, hesap ödemeleri, çıkması önlendikten sonra derin ve an lamsız bir sohbeta yol açan kavgaları, türkülü türküsüz kusmaları, turistlerle konuşurken heba edilen Türkçeleri, İngilizceleri, Almancaları ve artık kapatıyoruz kovulmalarını birbirine düğümleyip bitisine kavusuyordu.

Gece yarısı, köprü altı sakinlerini her zamanki gibi, anlayışlı ve sabırlı bir sarhos kahri çeken yüzle karşıladı. Hüznün siire en yakistığı ve ölümün en yüreklice selamlandığı zamandı. Bir alkol spazmini kokluyordu martılar.

“Her suçü üstlenebilir, her şeyi anlatabilirdi siir.. Utanmasaydı...”

1989

HÜZÜNBAZ SEVİSMELER

Adam, sessiz sebepsiz asklarının uultusunu dinleyerek, hatta ve zaman zaman, bu seslere içten içe yanıtlar yetistirerek yürüyordu, kaldırımı kendisinden büyük yolda. Bulutlar vardı, mor, gri, beyaz, kül rengi bulutlar. Bu, mor gri, beyaz, kül rengi bulutlara bakadurdu bir süre. Ve yürüdü Adam mor, gri, beyaz, kül rengi bulutların gözetiminde kendisi kaldırımından küçük yolda.

Simitleri gerçekten gevrek ve sıcaktı vapurdaki simitçinin. Simitleri satılsın da para kazansın diye bağırıyordu, bir gerçeği dile getiriyordu insanca. Ama kimse inanmıyordu. Adam inanıyordu ve belki de bu yüzden bulustu gülücükleri, vapurun çok kuytu bir yerinde.

Suya baktı Adam, sudaki yüzüne, kendisine. Kim, nerede ve ne zaman kendisidir? Deniz, parıltısı gözde yansıyan, mavilere giyinik bir sonsuzluk o zaman.. Mavi'den siyaha kaçak ve mora meyilli, alisik gözlere yeni yeşil gökkusakları sunmaya üretken çilgin bir ıslaklık.. İslandi gözleri.

İndi vapurdan. Vapur rahatladı. Hafifçe gerindi kaptan.

Adam ince ince gülüyordu. Körpe körpe, köpüre köpüre cilvelesen denizin kıyısında.. Yakisikli miyim, diye sordu Biyikli Adama. Biyikli Adam orada değildi, duymazlıktan geldi. Biyikli bir adama yakisacak davranış değildi ama biyikli adamlar davranışacakları zaman bize sormuyorlardı. Çok az insan bilir soru eklerinin ayrı yazılması gerektiğini. Biyikli Adam da biliyordu, zamanın düşünmeden ayrı yazılacağını.

Yakisikli sayılırsın, dedi Dilsiz Kadın. Yıllar yılı herkesler Onun kör olduğunu sanmışlardı. Kör olmadığını görmemişlerdi ve yine yanılmışlardı. Yanılmışlıklarını yinelemişlerdi de denebilir ama bu gerçeğin façasını degistirmez. Zaten hangimiz degistirebildik ki, az buçuk gayri safii milli hasıla telaslanmalarını?

Degistirmek gibisi var mı, dönüşmek gibisi? içine hagamretlik getirdiğin küçük evrak çantası ve özel kalem müdürü yasantisinin içinde bir çiban asıllığında aykırılmak.. Birinci Adam olmak da var, Yoldan Geçen Adamin Sesi olmak da.. Ya da hiç zamanlanmadığı halde, bir tesrifatçının tesrifatına sanik olarak, en

arkadan kendi filmi izlemek de var...

Kadın ürkek ve çorabi kaçmışçasına tedirgin ve trafik kurallarına Özenli adımlarla geçti kırmızı isikten.

Söyleniyordu.

— Neden sevgililer içi el teri paylaşımında bulunamıyorum. Seni seviyorum, öyle mi? Niye? Söylenmiş replikleri yinelemek mi bütün isimiz? Yoksa daragaçlarının iz düşümüne serpistirilmiş doğruları mi doğrultmaya didiniyoruz?

Kadın, dalları salkım saçak özentili bir ağacın gariban gölgesine sokulurcasına, sessiz bir çiglık attı, teri diz boyu otobüs sikintisinin içinde:

— Ben otobüste degildim ki.. Kırmızı isikta durmaya çalışıyordum. Neden baskasına ait kendi kaderimin tayin hakkı?

Adam bankta, Kadın otobüste terlemekte.. Saatler zamanın olagan seyrinde, sancı içinde.. Belki birbirlerine verebileceklerinin çoğunu tüketmişler görücü yöntemi yazgılarında ama yine de anne sütü sıcaklar saklıyorlar, ikili düslere yamanacak. Görseler, sezebilseler, konuşacak bir konu başlığı ortaya atmanın ve paylaşmanın deli desik sevincini.. Merhaba, nasilsiniz, siz kimsiniz, ben nasilim, siz 0 musunuz, sag olun, tanistigimize memnun olmak isterim, beni hayal kırıklığına ugratmayın, sag olun kullanmiyorum..

Kadın bankın biraz gerisinde durdu. Karsiya bakti. Karsılara.. Kimi kimsesi olmayan nice kimseler bakıyor, kirli duvarlara yazili, çok zaferler özlemis yazilarin, artik soyut resim olmus haline, diye düşündü. Siyahla umut yazilmis, polis beyazla silmis, diye düşündü. Diye düşünmek özgürce. İsteyen istedigini, diye düşünebilir, diye düşündü.

Adam, rüzgara aldirmeden bakıyordu Kadına. Kadının küçük ama dik başlı, varlığını her fırsatta duyurmaya çabalı armut memelerine.

Keske öyle oturmasaydı Kadın. Keske, düşlediğim gibi, amaçlı sonuçsuz yolculuklara hazır, ölümle alaylı bir huzurla biraki-düşü-oturuverseydi.

Merhaba, diyebilseydim.

Siz kimsiniz, nedensiniz, sorabilseydi.

Merhaba, dedi Adam,

— Merhaba, dedi Kadın.

Oysa az geride, olmamis bir sevda böyle bitmisti:

(Sana söylemeliyim. Haksizlik bu. Ama öyle incesin ki ya kırılırsan, bu dikensiz aksamüstü?.. Bileklerim incinir, yüregim burkular inan.. Sana bitti demek, üzgünüm söylemek, kal gitme, ben giderim, ben ölürüm, hasretler eritirim omurilğim de.. Ayrılalım.. Dur, düşürme gözlerini katisiksiz hüznüme. Hayir, aglama n 'olursun.. Gemilerin çürür bataklarımında, intiharlara jilet olur. Acim sirrına erdirmez. N'olursun aglama. Biliyorum hazır degildin, beklemiyordun ama o güzel gözlerini yalanlamak.

—Ama.. ben seviyorum., neden?

Aglama n 'olur..

Gözyasin hüüzün büyütür, damlar yüregime geceleri.. Kapa parantez)

— Siire inanir misiniz, diye sordu Adam.

— Sair misiniz, diye sordu Kadın.

Kadife pantolon giymisiniz, ne güzel. Kalçalariniz federe, memeleriniz ufacik. O'nun da öyleydi. Ama hiç kadife pantolon giymezi. Gri, yırtmaçlı bir etegi vardi, çok sik giydigi. Saçlari kisaydi. Kısa saçlarına gri etek yakisirdi. Gri etek giydiğinde, saçlari yırtmaçlı bir kisaliga bürünürdü. Bilirdi uzun gömlek sevdiğimi ve yaprak dolması. Asil isimiz bilmek degil. Kısa saçlari, gri yırtmaçlı etegi ve uzun gömleğiyle severdi beni bilmeden.

— Okumak isterdim siirlerinizi, dedi Kadın.

Yüzünüz sivilceli. Kadife pantolon giymisiniz. Dudaklariniz öldüm ölesiye güzel. Yanaklariniz anlatılmamalı. Sarap içiyoruz yanaklarinizin rengine. Bankta filan degil evdeyiz simdi. Saz çalıyorum, türkülerini paylaşıyoruz, kimsenin imzası olmadan. Bütün türkülerimiz ve sarap anonim. Demiri toz ediyorlar sevgiyi yoz.. Güzel uyak.

— Ben de siir yazıyorum, insanlara ragmen.

— Neden insanlara ragmen? Oysa insanlar için olmalı.

— Yok ya? Niye?

Bir kinaye gülüsle kaldirdi sarap kadehini Kadın. Demek tartisacagiz. Demek sözcükleri ayıklayip seçip savuracagiz birbirimize.. Ne güzel. Ne sıcak.

Öpmeli o dudaklari düşünceci, Adamin içinde kıvraniyordu, aç bir salgı gibi. Yüzünün sıcaklığında dölleme isteği.. İlk öpüsmeler.. Sabah, zamansiz uyanmalarda duyulan uyku hasreti.. Kirilasiya susamiskan, durup bir süre izlemek berrak suyu.. Kimi öfkelerden alınin akiyla siyirilmesi insanin...

Öpüserek gidilir gizlerin kolkola gülümsedigi yere. Öpüsüyorlardı. Dudaklardan beyne transit tasimaci sınırların cümbüsü duyuluyordu kulaklarında.. İri, öpbenili dudaklar.. Öpüsüyorlardı.. Hiç tanınmayan topraklari eseler gibi.. Sulari göbekten damlatir gibi geceye.

Saatlar geçiyordu, daha öncekiler gibi. Biri öncekinden yanlis, biri berikinden yalnız. Akrep yelkovana alisik. Alismislik iste: Bir vazoyu her zaman aynı yerde görmenin, görmek istemenin asagiligi...

— Biz alismayacagiz, degil mi?

Zamanlar zamanların pesisira, belkili, acaba'li, herhalde ' li bir alismisligi yürütüyorlardı. Dudaklarda öfkenin, sevincin, birini, birseyi bulmuşlugun izleri.. Ve kaybetmek korkusu.

(Sari! bana. Son bir kez belki ama n 'olursun saril. Öpüselim yine. Binlerce kez hükümran olduğum o dolgunluklar, neden irak simdi, sevincimin dalga dövmüs kiyilarina? Neden daha öpbenili bu ölüm dudaklar?.. Neden iç kiran heyecanlar, yangılar üretiyor bin aksam dayandigim duvarlar?.. Öpüselim.

— Pekiyi, dedi Kadın.. Son ve tek..

Öpüstüler, öpüsmek denirse. Üsmek degildi, üsmek yoktu. Sadece öpmeye telasliydi Adam.

— Seviselim, dedi Adam.. Son ve tek.

— Hayir, yapamam.

Hayirlar, yapamamlar uzakti. Olmazlar öykü...

— Baskasini seviyorum, dedi Kadın. Ona karsi...

Yani.. Öyle iste...

0?.. Demek o, onlar var artik? Ama benim, bilmistim, sicak siirimsi bel kivrimini. Nasil olur da nasil olur sorusunu sorar olurum? Demek simdi o tütürüyor siirimizi? biz yazmadik mi? Düsümüzden tirnagimizden arttirmadik mi?)

Öpüsmeler acimasizca yetersiz kalmaya baslamisti. Çekimser, dokunulmaz, bakilmaz yerlere gidiyordu seyir. Adam ve Kadın dogal bir sete takilmislardi. Dogalligin ilkel inatçiligina.

Demek bakiresin.. Kadife pantolon giymissin bakireligine.. Ne güzel.. Bu yüzden mi kalçaların federe, memelerin ufacak?

(Gitme, Dur... Yalnizim.. Ünlem isaretleri büyüyor içimin yanik aydinliginda. Gitme.. En aptal sarkılardaki yalnizlik bu.. Elim sair sancilarim.. Gidisin... Aksamdan aksama demledigimiz sevda... Birbirinizi seviyorsunuz, bunu anliyorum. Hayir anlamiyorum. Biri birine gel beraber bir olalim demis, biri yalnizmis biri gibi, birbirleriyle bir olamayacaklarinda birlesince fikirleri biri birine, O 'nunla birlikteyiz, birbirimizi seviyoruz, demis)

— Neden konusmuyorsun insanlarla? Onlar benim arkadaslarim, diye bagirdi adam.. İlk kavgadan son kavgaya giden yolun ortasinda.

— Biz de mi çürüttük yoksa?

Gittin.. Arkana bakmadan... Benim, arkana bakip bakmayacagini düşündüğümü düşünerek. Farelerin bile kemirmekten usandigi film seritlerindeki gibi. Beni birakip kimsesizligin ülser gecesine, gittin.. O'nunla giyeceksin kadife pantolon gecelerini

Çogunu anlatamadim seni sevmelerimin. Kadife pantolon giymistin çünkü. Kalçaların federeydi, memelerin ufacak.. Sicakti, güzeldi. Tarihlerden dili geçmis zamandi. Genis zamanlara sarkiyor simdi yalnizligimiz.

Adam bankta oturmaktan sikilmisti, Kadın karsilara bakmaktan. Adam banktan kalkti, Kadın karsilara bak maktan yorgun. Ikisi de ayakta ydi simdi. Ikisi de ayakta olduklari halde, insanlar telasliydilar. Kadın Adam'a bakti, tıpkı karsilara bakar gibi. Adam Kadın'i süzdü bir an, bankta oturur gibi Sonra yürüdü Kadın, karsilara.

Adam baska, Kadın karsilarda. Saatler zamanin her hangi bir yerinde sancı içinde.

BELKI DE...

Çay bahçesini öyküleyen yalnız kadın, yanından geçip gidiyorum, haberin yok. Yanımızdan geçip gidenlerden hiçbirimizin haberi yok. Benim yörüngemde, O 'nunla karşılaşmak umudu var. Birden eli öpülesi bir rastlantı biter, belki çantası açılır, kağıtlar dökülür suya, ben toplarım, hemen verip gitmek ayıp kaçacaktır, surda biraz oturulur, bazı mecburiyetlere sükran sunulur, kızın adı Sükran degildir, gözler gözlerle tanisir, falanlar filanlara hamiledir... Senin bunlardan haberin yoktur.

Çay bahçesinde ve garsonla göz göze gelmeme uğrasındasın. Canın çay istemiyor. Beni beklemediğin belli, ama benim beklediğin kişi olmadığım nerden belli? Belki benim 0.

Düünsene, seninle yürüdüğümüz yolun yani kir, öte sinden tren geçiyor. Kondüktör, o tren siradanlığının üstünde, o kan, o ter içinde bizi fark ediyor. Ve akıp gidiyor hafızası.. Yıllar öncesi.. Mahallenin lacivert bulutu, kasabın kızı Nilgün...

KONDÜKTÖR - Ne sirin komsu kızıydı Nilgün, Entarisinin göğsü geniş. Bi egilse karsiki dağlar ereksiyonlara gark olacak. Çiçekli entari rüzgar beklentisin de. Entari yasıyor be.. Çiçekler insan agzi gibi güzel.. Nilgün 'ün pencereye çıkışı, perdeyi tam kapatmayışı ve hangi yönetmenin fantezisi olarak küçücük aralıktan söbiyet profil sunusu.. Nilgün, en güzel resimli boyama kitabıydı çocuklugumun sokagında. Bir hiyarla evlendi sonra kasabın kızı Nilgün. Zorla değil, gönül mecburiyetiyle. Et kokmayan bir ev özlemine sevda adını verdi.. Çiçekler döküldü entariden. Kapandı perdenin aralığı.. Isık perdeye çarptı.. Isık öldü.. Entari öldü.

Kondüktörü birakıyoruz kendi aksak ritmine. Yürüyoruz. Doldurmussun elimi elinle. Belediye otobüsündeyiz. Karsimizdaki koltukta, pismanliklari saçlarını kirleyen adam tuhaf bakıyor sana. Göziçine...

PISMANLIKLARI SAÇLARINI KIRLAYAN ADAM

- Tuhaf sey... Saçlarının kivrırlığı aynı Nezihe. Kasaltından gülüsü say ki Nezihe' nin kikirdaması.. Niye yalan söyledin be Nezihe? Niye? Fazil benim arkadasımdı. En yakın. Gözüme kan otursa O'na sorardım. En rahat O'ndan isterdim cigarayı. Büyük oğlumuz Rifat öldüğünde önce Fazili aramamış mıydım? Önce O'na ağlamıştım sonra kendime.. Sen ve Fazil.. Dölyatak oldunuz Nezihe.. O gün, hiç sevmediğin, zemheri karanlığı dediğin sokagimizin kösesine büzdüm kendimi. Kiskiyamet bir aksam, hatırlarsın. Kar suyu karisti gözüm yasına... Artık kovuyorum biliyor musun, yanına insanca sokulan sokak köpeklerini.. Hiç bilemedim ama Nezihe, niye?... Tuhaf sey... Saçlarının kivrırlığı aynı Nezihe.. Tuhaf sey...

Yollar sabir çağrıştırıyor. Belki esya, sabrın tortulasmasıdır. Yürüyoruz.

Bir camii hüznüne düsiyor yolumuz. Avlusunda yan yana dizili tabutlar. Ölenler söyle...

Bir manifaturaci. Dükkandan arkadaslari getirmisler eve. Gözlükleri kayip. Bulunamadi.

Bir kadin, tirnaklarinin arasinda hamur.

Sonuncusu trafik kazasi.. Ölen genç, geriye kalanlarin hepsi ihtiyar.

Buna ragmen, hala yürüyebiliyoruz seninle. Ne yani biz de mi ölelim diyoruz. Kimse yanit vermiyor. Yürüyoruz.

Biraz kulak kesilip dinliyoruz. Konusmalar, konusmalar..

Çay bahçesindeki kadin, seninle isiklari söndürmek de mümkün. Kendimi sana anlatma çabasi, çayin demi kadar içten.. Ve sancilarima ortak etmek seni.. Havar, demek sana, Havar ki ucunda ölüm var. Sari saçlarin, köpüklü gibi sanki, uzun.. Onlara, misal, Halepçe 'yi anlatmak. Adinin Kürtçe'deki anlamini soruyorsun bana.. Hatirlamiyorum. Havar, diyorum sadece. havar ki ucunda ölüm var. Soykirimlarda dul kalir geceler, türkü olurlar. Ama senin haberin yok. Siralarini savarlar, sir olurlar. Ruhun duymaz, maneviyatin üsümez...

Çay bahçesindeki yalnız kadin, sana bakisimdan eksime! Gözlerindeki firar bosuna. Zamanin koynunda sakladigi yasanilasilarin yanindan geçip gidiyoruz. Hiç düşündün mü belki'yi? Belki eline en yakisan taki benim elim. Belki de en belli olacak yalan benim söyledim.. belki sen ve belki ben.. belki yillar sonra.. tuhaf sey.. saçlarinin kivirligi ayni Nezihe...

1989

GIZLI ÖZNE

Sicakti.. Göz göre göre sicakti. El degmeden hazirlanmisti her sey.. O vardi.. Bir de Öbürü.. O, Öbürü'ne, Öbürü Onaydi. El degmeden ve göz göre göre sicakti.

Yokustu.. Bir yilgiyi tirmandirircasina sicakti yokus. o yokusun basindaydi. öbürü de. O da öbürü de yokusun basindaydilar ve sicakti ve göz göre göre ve yokus yokus sicakti. "Sapi kanli demiri kör bir biçakti sıcak." Ve dibi uzak, yolu trafikli bir eziyetti yokus...

Kusluk vakti kimse geçmezdi buradan, (kuslarin disinda), nedense?

O, soruyordu durmadan, Öbürü'ne.. Yani sararken duramiyordu.. Belki de bir an durayazsa, soramayacakti. Durup dururken, yasamsal bir sevimsizlik tasiyan ve ister istemez gibi insanlik disi. bir kalip içinde boyun egmek zorunda kalinacak. bir soru, tarihin küflü dösemelerinde parafinlenip gidecekti. Neden sonra?.. durdu ve sordu :

"Neden?"

Öbürü durdu ve bakti, havada oksijen, azot ve bilmemne adıyla geçistirilebilecek denli önemsiz, yağli güreslerde killi göbekleri gökyüzüne nallayacak kadar önemli moleküllerin arasinda, dogustan bükük

boynunda kimbilir neler gizleyen soru isaretine.. ‘Neden olmasın?’ diye sorularak O’nun sorusunu, moleküller arasında bir kıçlık yer ayrılmasını da rica ediyordu, farkında olmadan.

O, böyle tek sözcük gizliliğini sevmezdi. Sevmediği şeyleri neden sevmediğini göstermeyi sevdi.

— Böyle tek sözcük ve soru isareti katkılı, hammaddesi hesapçılık olan konuşmalarından bıktım!.. Ne yani, ben de herkes gibi bir şeylerden bıkamaz mıyım?

Önlerinden, bir ünlemi etkisiz hale getirecek kadar uzun süreyi kaplamaktan öte anlam tasımayan, bir otobüs dolusu problem geçti. Bir duraksama..

— Senin ‘ben’ dediğin., daha doğrusu, sürekli ben demen.. çok daha doğrusu senin ‘ben’ saplantın... öf..

Sustu. O’ydu. Tekliyordu. Tekleyen ve susan O’ydu. İki lafı bir araya getirmisti ancak bu iki laf, kendilerine uygun bir anlam edinmemişlerdi. Oysa, çok şey istemiyorlardı. Söyle ilk okduğunda, sasirtmasa düşündürmese bile, yine de bir şey demek olan, eli ayağı çok düzgün olmasa da, bakıldığında el ve ayak olduğu anlaşılan bir anlamdı aradıkları. Bir tek onlar değildi ki, aradığını bulamayan.. Bizzat ben, bendeniz, saçımı sakalımı rulo yapmış sessizliğimle anlam beklediğim, mantık pususuna yattığım günleri hangi anlamsızlık bana unutturabilir. Beyaz dosya kağıdının (Dosya kağıdı! Anlamdan bahsediyorduk değil mi?) göbeğine, hatta tam göbeğine de değil göğsüyle göbeği arasına -Belki gerçekten göbeğine yaz saydım daha iyi olurdu (Neye göre?) — yazdığım, “Sana, beni seftali kokmuşlar” cümlesini hangi Aristo mantığı açıklayabilir? Aristo’yu Aristo’ya anlatan daha mantık düşkünü babayıgit tanısti mi tarihle: Elinde bir kadeh baldıran, o bar senin, bu bar sahibinin.. Çıktı mı ortaya, göğsünün killarını gere gere, Bandırma’ya bandırmak için gidildiğini, aslında karayollarının durumu yanlış değerlendirdiğini anlatacak, irza geçmelerin önce beyinde kanlandığını gösterecek bir göstermeci?

Bir yerde oturalım önerisini kimin ortaya attığının önemi yoktu. Artık oturmuşlardı ve önemli olan da buydu.

— Aslında sorun, beni anlamaman dedi. O, yilgin, kızgın, kirgin...

— Ben, derken, kendimden söz etmiyorum. Genel anlamda ‘ben kavramından dem vuruyorum dedi Öbürü, demli çay gelirken.

— Böyle bir toplumda kimsenin kendi ‘ben’ine torpil geçmeye hakkı yoktur. Erdem dediğin çifte pasaportludur.

Susuldu. Oturdıkları yerin önünden tukalar geçiyordu. İki takatukacı tartışıyor, havadan sudan. Birinci takatukacı ikinciyi, çevrenin doğal dengesini bozmakla suçluyordu. Biz ki, ozon tabakasını delen bir irkin göbektanlı torunlarıyız, diyerek alaya alıyordu berikini.

Dilenci, sanki sonradan monte edilmiş (Bilirsiniz, elaleminkileri burada monte ederler, montaj sanayii acaip gelişmiştir) elini öne uzatmış, iki gündür aç olduğunu söylüyor, bir ekmek, hiç değilse yarım ekmek parası istiyordu. Bu konuda kati davranmıyordu, pazarlık yolunu açık tutuyordu. Ama herkesler, iki gündür yarım ekmek parası bile toplamayan dilencinin yeteneksiz olduğunda oylarını birliyor ve para vermiyordu. Böylece dilencinin yarım ekmeksizliği sürüyordu.

— Serbest piyasa kurallarına göre düşünüyorsun dedi O.

— Hiç de değil. O bir dilenci ve dilenme konusundaki başarısı kazandığı parayla ölçülür dedim Ben.

— Bosver agbi dedi Dilenci.

— Tuttugun taraf yanlis dedi Dilenciye O. Bu senin (Bu derken nereyi gösteriyordu acaba?) yeteneksiz bir dilenci oldugunu söylüyordu.

— Hayir diye çikistim ve hayir diye çikistim, diye yazacagim.. Çünkü ben öyle bir sey söylemedim. Herkes onun yeteneksiz oldugunu düşünüyor, dedim.

— Bosver agbi derken dilenci, her bosver agbisinden on ekmek parasi aliyordu.

— Öyleyse neden az önce, dilencinin emeginin kazandigi parayla ölçüldüğünü söyledin? Bunu soran O.

— Hi, ne.. nasıl? gibi sesler çıkaran da Ben.

‘‘Yi is valla, para kazanan yetenekli, kazanamayan spastik!

— Ben öyle bir sey söylemedim diye sinirlendim.

— Bosver agbi dedi Dilenci.

Öbürü hiç konuşmuyordu. Sessizlikle söylesiyordu, issizligin diliyle. Herkesler bilmez bu lehçeyi, anlayan anlar. Kim?

— Bir kere (Niye bir kere) dilenmek söz konusu, ortada emek yok diye salaklastim.

— Belki de harcadigi ya da sömürttüğü emeginden, belki de emegini sömürtecek alan bulamadigindan dilenci oldu. Senin küçük burjuva sapsalligin engelliyor bunu görmeni dedi O.

— Bosver agbi dedi Dilenci.

Öbürü bos konusuyordu, boslukla.

Korkak ve bundan ötürü sessiz gölgeler çöküyordu zamanin uygun yerlerine. Yesil kazaklari, çözümlü çözümsüz sorunlariyla evlerine dönen insan gözlerine çöreklenmis, mutsuz, inatçı karaltılardan uzak, çocuklarin ulasamayacağı yere konmasına özen gösterilen bir aksam alacasina yaklasiyordu her sey.

O, Öbürü ve Ben, yorgun gülücüklerimizi, iç ceplerimize zulalamis dönerken yalnızligimize, bir kovalamacayi söylesiyorduk önde biz, önde zaman...

— Bosver agbi, derken dilenci...

1987

GÖRDÜM, GÜLÜMSEDI GÜL

Ati alan Üsküdar’dan ziyade, at sahibi dilsiz uykularla oyarken geceyi ve raki bir umumi kardes kimligiyle

yaklasirken masaya, içildi. Kimi siçmalar yasandıysa da edebiyetle içenler çoğunlukta idi. Meyhaneci hanesindeki mey tüketiminden memnun, üstü kalsınlar la kabarık bir duruşu büyütüyordu ki, olanlar oldu. Yani hiçbir şey olmadı. Olay buydu. Allah'ın kahretmesi uygun düşer ki hiçbir şey olmadı.

O, sigarasının külünü sanki hiçbir şey yapmıyormuşçasına döktü, yemek artıklarının evsahibi tabaga. (Merhum balığın zavallı ve zarif kılçığı bu terbiyesizliğe karşı sessiz kalmayı yegledi.) Rakisini yarılammıştı. Bardağın aşağısı yoğun beyaz, yukarısı tuhaf benekli. Damalı. Hi? Bilmiyorum iste, bardağın yukarısı daha çalimli bir tasfiye gebeydi. Gözlerime bakmaya alışıktığı halde, bakmamayı marifet sanıyordu. Ben O'na bakmayı en yüce erdem... Seviyor muyum hala? Yoksa duyduklarım yalnızca bir alt yazılı film erotizmi mi?.. Bazi geceler.. Dünyayı kendime itiraf edebildiğim geceler, ki bu çoğunlukla rakinin veli imzalı kagidiyle olmuştur —evet evet haklisiniz, insan zayıflığının nane limon geceleri— O'nu düşünürüm. Baldırlarını, kalça kıvrımını... O zaman, ne dünyanın ihtiyar iç geçirmeleri, ne yoksul insan gırtlakındaki emperyalist düğümlemeler, ne birgiz slogan söylemi... Yalnız O'nu.. O'nu oksamanın doymaya az kalmış tadın da yesillenirdi her şey. Seni seviyorum ulan, diyebilecek kadar delikanlı zamanlardı bunlar. Dokunmakla, dokunumlara alışmak arasında bir seste kalmak isterdim. Aynı çocukluktan start alıp.. Dedem babama niye ve ne zamanlar kızardı ve nasıl büyük bir insandı dedem? Rakiyla kan bağı kurusunu hangi kadehlerle kutlardı? En çok hangi kadını düşlerdi bütün kadınlarıyla yatarken. O kadınların başları göğsünde iken, kalksam ayıp olur mu, bakışlar çok mu hunharlaşır, diye düşüncelerini nasıl bağlardı anason uykulara?

O'nun tuvalete gidisi, bir kadının tuvalete seyirtisinden öte, bir atmosfer kaymasıydı. O gidince masa durdu. Pesinden aktım tuvalete. Çişim yoktu. Tabii ki insan vücudunda bir miktar çiş vardır her zaman da işeyişim yoktu. Yine de pisuvarın uyarıcı görüntüsüne kapılıp işedim. O'nun işi uzun sürdü. Zaten hep uzun erimli isimlerle gelişirdi tuvalet seyahatleri.. Çıktı.. Karşılaştık.. Öyle bir karşılaşmaydı ki, hiçbir görmezden gelme direnemezdi. Bahanesi yoktu konuşamamanın. Çok birdenbire, gözlerim gözlerine yazma, sözlerim sözlerine susamak, dilim diline ıslaklık bir an yasandı. Özlesmistik deyip geçiştirmek mümkün satiri. Kalemim buna itirazı yok. Ama o kadar basit değildir. Daha asitti. Yakiciydi. Zorunluydu. Herbirseyi anlatan bir sözcük yoktur ya, iste ondandı.

— Demek sensin...

Diyebilmek bile kendi basına iktidar bir başarıydı. Ben bu iktidar ihtirasına vâliht olabilmistim nasılsa..

Güldü yalnız.. Disleri yıldız yıldız göründü, sen O'na bakma, seni özledik ve bunu söyleyebiliyoruz, der gibi.. Çantası bile için gülümsedi, ki onu hiçbir zaman sevmeydiğimi, askeri bir sevimsizlikle selamladığımı bildiği halde.

Bil bakalım bilmececi bir sabah için uyanmaya kosuyordu çocuklar.

— Evet ya, benim. Ya sen, hâlâ baskası misin? diyerek merdivenlere yöneldi, sanki hiç konuşmamışçasına. Disleri de gitti elbette, çantası da.. Evet sevgimin güzel emanetçisi, ben hâlâ baskasıyım. Rehin aldılar beni. Fidyesi astarından pahalı dostlugum sürüyor baskalarıyla.

O masaya gidip, o sandalyeye yük olmak fazilet yutmuşluk değil. Asil iş geride bıraktığı hüznü batması insanın... Bil bilebilirsen, yarına ne kadar keder taşıyacak günışığı ve dün, hangi yolculukların birikmesi, gidemediğimiz-...

Deniz sabahı günaydınlamak için uyanmayı akıl ettiğinde grimavi önlüğü giymeye hak kazanmış oluyordu. Ve biz başka şey konuşmadık. Baskaları çokca konuştu bizi... İyi sabahlar gözüm, iyi yaşamaklar...

— Hani sana Kürtçe öğretecektim?

Güldü yalnız... Disleri yıldız yıldız gülümsedi. Çocuklardı sabahın evsahibi.

Güldü yalnız, gül bitti biyerlerde...

1990

KIRAN MAHALLESİ İNSANLARIM

GUDO, QOPO, ÖTEKİLER, XEM TEYZE

Bu şehir... Bu kendini seven, bu kendine küs... Dağları insan sever.. İnsan dağa küs.. Zap suyu cana Azrail kadar yakın.. Konusmaz.. Billur..

Vatan Dağı Kiran Mahallesi'nin duvarı. Eteğinde mezarlık. Sabah mezarlığa konuyor önce.. Ne çok mezarlık, bu küçük şehirde? Gerdanların göğüslerinde susması.. Ne çok acı, bu mezarlık şehirde?

Kiran mahallesi güneşi sevmez. Ağaçsızdır. Durmadan toz üretir toprak yolları. Ölebildiğine toz.

Xemê Teyze Mela' dan önce uyanır her sabah. Ve herkesler Mela' nin sesiyle.. Allahüekber...

Ben uyanırım. Annemden sonra. Annemin adı Dado.

Rehevza Yenge oğlunun tuvaletten çıkmasını bekler, oğluna kızmadan. Hep gerektiğinden önce ya da sonra kızan annelerin yurdu.

Xingil, Siddik amcanın en büyük kızı. Kivir saçları kirgin. Çikik kalçası öfkeli. Daha altıncı ayında yaşamının, havaya atmış dayısı, tutamamış... Bana sorsan benzemez kalçası kalçama, herkesler topal diyor... Önce topal diyor, sonra acıyorlar.. Belki acımak için topal diyorlar.

“Ben evlenemem. Kim ister beni? Olsa olsa kör bir Savatalı.. Yol bilmeyen köylere götürecekler beni.. Ama ben isterim yakışıklı olsun. Sarı saçlı, gözleri mavi. Sanki sinema. ..“

Xingil güzel bestas oynar. Ve ancak bestasta herkesi yenince, herkeslerin O'na topal demesi ertelenmiyor. Adı Zehra. Kalçası çikik. Bu yüzden Xingil.

Xem Teyze Türkçe bilmez. Radyo dinlemez. Film dinlemez, bakar. Üzülür o filmin, o acıklı sahnesinde. Çünkü kavusamaz asıklar.. Anlaşılır bu sözsüz kısımlar.. Xem Teyzenin kendi diliyle ağlayacağı film henüz yapılmadı.. Avucu terler... Kocası öleli yüz yıl oldu. Evlendiği gün beklemeye başlamıştı ölümünü... Kuran'ı ezbere bildirdi kocası. Adı Müftüydü. Müftülükle ilgisi yok. Burada adı Müdür olanlar var çünkü. Müftü, adı yüzünden ezberlemek zorunda kaldı Kurani.

Musa amca YSE'de çalışıyor ya, yüzünü ısrarla yıkaması rastlantı değil. Yeni müdür tırnak kontrolü bile yapıyor. Evimize gelip kontrol ediyorlar her biseyimizi.. Olsun, misafire kötü söz söylenmez.

Ben, yatakla sonu belli, sonu kesin ve şimdi ne olacaksın bir serüven yaşıyorum. Uyumakla uyanmak yarışıyor. Uyanmak kazanıyor.

Bu kendine kızgın, devlete küs sehrin, bu kuru, bu ağaçsız, bu kirgin mahallesi, bir dilsiz sabaha daha baslıyor devlet gözetiminde. Ki devlet, üstünde “GIRILMEZ yazan bir kapı...

Spéde..

Yeni araba yapmışım telden. Ford. Biz kamyonlara özeniyoruz burda. Koca kocaman. Ve ki Gudo gelmeden Heci Mehmed’in tarlasına, Nazo binmeden naylon çiçekli bisikletine, Qopo gıcıklık yapmadan bana, arabamin ne güzelliği olabilir? Arabamin neresi Ford? Neresi tel?

Gudo... Uzun öykülü çocuğu mahallemizin. Hepimizin en iyi arkadaşı. Kusatanla vurur sigircığı, sigircik ölür. Her attığını vurur O. Ziriç toplar, eritir satar. Kursun da diyorlarmış. Her çocuk zanaatinin en güzelini Gudo yapar. Sağ elinin serçe parmağı kırık. Ne komik, en iyi o vuruyor serçeleri. Ve annesi yatar Karayolları’ nin altında ki mezarlıkta. Nüfus memuruna sorsan; adı Mehmet Salih. Annesi Gudo dermiş o’na. Mezar taşı, al aydınlık hüznün. Azize Yılmaz... Ruhuna Fatıha.

— Dört yıl önce sustu annem.

— Öldü mü yani?

— Sustu! Elleri yüzümü oksadığı zaman kulaklarım isinirdi. Sesim seslerin en güzeliydi, elleri yüzümü dolas tigi zaman. Çar sal beri nûhe.. Sustu.

— Öldü mü yani?

Şimdiki annesi üvey. Annesi anne değil. Jinbab. Babanın karısı yani. O kadar.

Qopo’ nun bir kolu ötekinden kısa. Bana sorsan benzemez kolu benimkine, herkesler Qopo diyor.. Çolak.. Asıl adı Rahmi. Kötü çocuk. Yoksulluk, kirden asıl rengini yitirmiş bir beyaz gömlek.

Zap suyuna balığa gitmek, Kiran mahallesi çocuklarının en sıradan eğlencesi. Kiran mahallesi büyüklerine kalsa en sıradan yasak. Çünkü suları tasar ve agita bogar sehri Zap. Bu yüzden dövdü babam beni.

Dövsün babam beni. Dövsün annem. Gudo’ nun anne si dövemez kimseyi. Dövmeye de susmuş. Azize adlı mezar taşı aklını susmuş. Gudo’ nun bir yanı hep solgun. Belki bu yüzden en iyi O vuruyor serçeleri, sigircıkları... Belki bu yüzden en çok O’nun sisiyor pazuları. Belki bu yüzden en büyüğü o’nun organı.

Katramas deresine yüzmeye gidilir. Baharın bogulur, yazın yüzeriz. Katramas deresi iyi bir arkadaş sayılmaz baharda. Ama yazın hepimizin en güzel ablası. Ablaların en kötü yanı evlenmeleri. Katramas’ in evliliği zararsız. Zap’ la evli. Bizi de idare ediyor. Yazın serinletiyor, boguyor baharda.

Beni Yiloko diye seviyor Remziye Teyze.

Bir sabah, kimse uyanmadan daha, kimsenin bölünmemişken yumusacık düşleri, gördüm o’nu.. kastankati karabasandı. Ellerini göge açmış:

“Xudê Xudê

Bagiriyordu.. Çocuğu olmuyordu. İstiyordu ki bebeği uyandırın o’nu gece yarısı. Bagiriyordu gökyüzüne. Allah’tan Allah’ın gökyüzünde olduğu rivayet.

“Xudê Xudê

Beni, Yiloko Yiloko, diye seviyor.

Remziye Teyze'nin kocasi igneci Memet. Dua etmez. Bu yüzden ağlayamaz da.

Evimizin dami toprak. Kayak ağaçlarınınin hükmettiği bahçemizin ortasında Remziye Teyze. Simli fistanında gözyaşları.

“Xudê Xudê

Geceleri Vatan Dagi'na çıktığımız zaman (ve ki en çabuk Gudo tirmanirdi tepeye), isiklara bakardık. Isiklar ipuçlarıydı sehrin. Uzaktan.. Çok uzaktan, iki lüküs göz kirpardi. Bay Köyü.. Ondan sonrası Beytüssebap.. Sonrası Irak. Birbirine karisir tavuklarımızla horozlarımız.

Geceleri Vatan Dagi kendinden ürken bir gölge. Üstünde asker kireciyle ÖNCE VATAN yazıyor. Bunu hepimiz biliyoruz. Geceleri yazmıyor.

Heci Mehmed'in tarlasında açık hava isemeleri. Ne güzel, rüzgarın olmadık yerlere esmesi. Sopasıyla kovalardı bizi Heci. Tarlasındaki otları ezerdik. Tarlasında ot yoktu. Yüzüne vurmazdık bu gerçeği. Kaçardık.

Kiran mahallesi kiran türküleri gibi aç, susuz, yesilsiz.

Kocaman, büsbüyük... En ejderha binasıydı mahallenin ve sehrin... O kapalı, o konuşmayan, o kötü, o total, o Qupo, o Qingil, o acımaksız CEZAEVI.. Ne kadar uzundu Xudê Ne kadar devletti!

HAKKARI KAPALI CEZAEVI Kiran Mahallesiindeydi..

“Xudê.. Xudê.. ”

Ne büyük esirlik, bu küçük şehirde?

Sümbül Dagainin dibinde bir kaynayan su.. Buz.. Dilin en güzel türkülerinin üstüne kurulan raki sofraları.. Her çeşme doğal anason ortamı bu şehirde.. Kimse karşı değil rakinin TEKEL' ine.

Buralarda araba çeşidi o kadar azdır ki, her birini sesinden tanırız.

Korkuyu kokusundan.. O kadar çoktur ki..

Ne çok korku, bu küçük dünyada?

Bu, kendine küs, dağlarından alacaklı şehir...

Ve Kiran Mahallesiinde mezarlık, mapushane...

Yoksulluk, kirden rengi tanınmayan bir beyaz tutsaklık.

İnsan kendine iltica edebilir mi?

“Xudê.. Xudê.. “

DEREYE UÇAN ÖYKÜ

Lastik ayakkabıların mandalli olusundan midir bilinmez, lastiklerin lastik, mandalinsa metal bakisından midir yoksa... yirtildılar. Ayaklar varsa ayakkabi da olmalı, bu sözü Aristo mu söylemiş Cigerxwin mi belirsiz. Ama Sümerbank çarşıda. Haydi baba, parafın kokusunu daha fazla bekletmeyelim. Baristiralım Sümerbank la Merkez Bankası'ni, köseleler sevinisin. Sana da ayakkabi yetistiremiyoruz! Yiyor musun ne yapıyorsun! Biliyorum baba. Ama lastikler nankör oluyor. Köseleliyelim ayaklarımı, vadelerimiz uzun olsun. Bağırmayalım oğlumuza, olan türk lirasına olsun. Bu son, biliyorum. Köseleyle terletilecek bütün yaz, biliyorum. Anlıyorum.

Gülşen yenge, sen mi paranfinliyorsun bu sehri, Sümerbank mi parafın yasıyor insanın çocukluğunda? Ver surdan bir kundura, numarasını bilmiyoruz, otuz altı ola bilir, kırk altı değil mesela.. Parlayacaksın tabii, bu senin en doğal hakkın. Ayakkabisin, yenisin. Sevindir beni iki gün üç gün. Boyacılar baksınlar, boyayalım mi diye soramasınlar, bozulsunlar. Üç günün beyliği devrik. Sümer bank bizatihi feodal.

Akif amcamoğlu. Onlar ne öyle? Ayakkabi alısın ertesi bugün. Bir daha konusu bile açılmayacakken, o ayagındakiler tahrik ediyor futbol duygularımı. Lastik, ama öyle mandal sapkını değil. Krampon ulan bunlar. Krampon lastik. Altı dis dis. Maç öncesi gecelerde krampon düsü görüyoruz bu siralar. Artık ulaşmak olası, lastik makamında da olsa. YSE'nin kooperatifinde satılıyormuş baba.. Çok ucuzmuş baba. Köseleyle top oynamama izin yok, oniki yasında da jübile çok erken olacağına göre, arti Mahalle takiminin ben olmayınca düşeceği trajik durum.. Peki baba, sustum.

Böyledir iste. Günün bir yeri hançerlenir apansız. Kötü haber kusura kene olur, yayılır. İste kuslar, kanatlarına sür maset bir ölüm haberini birakıverdiler mahallemize. Sefik amcanın evine. Zümeyran yengenin evine.

Refik ölmüş...

Araba dereye uçmuş...

Refik adında biri ölmüş. Mahallemizin abisi adında bir canımız dereye uçmuş.

Hemen ocaklar yakılıyor bahçede. Yemek gerek misafire. Onlar Refikin misafirleri.

Zümeyran yenge, bir daha hiç bitmeyecek bir agita baslıyor.

— Te mala min xirap kîr.. Te cergê min birindar kîr.. Te dilê min bê heval kîr.. Te serê min bê hewda kîr. Te Refikê min nav mal kîr.. Te bu çi eve li min kîr?

Aayaay aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaay

Te bu çi, eve li min kîr Xudê Heke tü heyi.. Heke tü heyi....

Eger var isen tanrı, beni niye götürmedin?

— Hise kiçê Hise gûnehe...

Günahtir öfke Zümeýran yenge. Çaresizlik günahtir.

Günah dereye uçmus.

Getiriyorlar ölüyü sonra. Yirmi sekiz yas, dereye uçmus.

— Kiçê te bihistiye, Refik emrê Xud kiriye.

—Kisk Refik?

— Kurê Sefik, kurê Zümeýran.

—Ne ne!

— Çen cehê bü.. Ay jaro Refiko.. Kürtçe dereye uçmus.

Odanin ortasına konuyor. Kuran sesleri siire tasiyor odayi.

Siir, dereye uçmus.

Sefik amca yüregini eritip gözyasi eyliyor. Sessiz.

Yürek, dereye uçmus.

Ölünün kardesleri bahçenin oralarına dagilmis, çamur yapiyorlar gözyasindan.

Sular isitilmis. Yıkama vaktidir. Bir perde çekiyorlar, çocuklarla kadınlar görmesinler diye ölünün yikanisini. Ölümün islakligim. Ben perdenin hemen yanında duruyorum,baksam görecegim araliktan, bakamiyorum.

Onümden geçiyor ölümü yıkayan su. Ark oluyor önümde. Kan akiyor. İç organlari parça....

Tip, dereye uçmus.

Ölüm en çok Kürtlere yakisiyor. Utanmaz bir kimlik tir tarih.

Felsefe, dereye uçmus.

Zümeýran yenge hiç susmuyor. Hiç susmayacak.

— Heke tû heyi, miii ji bibe ey Xudê

Beni götürürdün tanri, olsaydin.

Ilahi adalet, dereye uçmus.

Zümeýran yengenin haberi yok ama yasa çigniyor Kürtçe agiti.

Düsevleri allak bulamaç bir Kürt çocuğu...

Düs'e sigar mi ölümün gencecigi?

Düsler, dereye uçmus.

Ve öyküler vurur mu kendini metropolde.. Yillar sonra.. Istanbulda...

Trafik sikisikliginda büyümüs bir Kürt Çocugu.

Geçmiş, geçemeyecek bir ölümü öyküledi...

Oykü, dereye uçmus.

1991

AKLIMIN VATANDASI WARIPAL

Seni unutmadim aklimin kalın dudaklı bacisi. Dudaklarım dudaklarının sütanesi. Aynı memeyi paylaşıyoruz. Günesin doğusunu ve ağlayışını ay'ın. Seyrediyoruz. Senin dudakların acıdan kalın. Yalnızız ama değiliz. Sabah orada, uzakta. Sesim bana bile uzaktan hisim. Seni unutmadım. Sen benim en bilinmeze yazdığım şiir ya da en sevdiğim okuduklarımdan. Okumayı biliyoruz. Birbirimizden öğrendik. Kolumu boynuna dolayıp uzandığım geceler vardı. Kim yapabilir ki? Kim bilebilir ki? Yastığımıza ağladım seni. Yastığım tanık. Senin dudakların ömrümün en güzel yastığı. Unutma beni. En sir aksamüstlerinde aklına geleyim. Buna hakkım var. Seni sevdim ben. Yürekliydim. Unutma beni. Gözyasım, avucunun teri... Aklımın kalın dudaklı bacisi. Senin memeciklerin, kendi kendine konuşan bir uyku sersemi. Hayatımız. Sen bittikten sonra dudakların basörtülmez oldu dudaklarını.

Nasilsin-iyi misin- Bizi soracak olursan hamd olsun iyi değiliz. Özlem doğuruyoruz.

Seni sevdik Waripal.

Seni seviyoruz.

Yazık.

Son.

Tek.

Kardes.

Ak.

Süt.

Belki.

Acaba.

Sonra.

Kalles.

Biraktin bizi.

Yanimda konusan en güzel suskunluk simdi sevgimiz.

Seni özledim. Bir de memleketimi. Sana ulasmak imkansiz, memleketimi solumak gibi. Sana hizmet eder bazen Kürtçe agitlarim. Memleketim, üstüme itilen Çig. Tarih atlaslarında Kürdistan. Unutma beni memleketim. Unutma, aklimin hemsehrisi. Unutmadim seni memleketim benim.

Biliyorum, yasak bana gözlerini anlamak... Uyrugum bana yasak.

Kürtçe alt yazili, kizginligim, aglamakligim.

Unutmadim seni.

Aklimin vatandasi

Waripal.

1990

ESKIYA SÖZÜ

Olacagimiza varmaktansa, vardigimiza olalim diye düşünüyordum ki, geldi: Yoklugumuzun suçunu üstle nen felsefe. Sevgili problemlı kardesim. Hosgeldin. X hali... Feylesofi.. Inanir misin, bu da Kürtçesi.. Ben varken ölüm yok, ölüm varken ben yokum. Pekiyi ikimizin yoktu gunda ne var? Kusura bakma basim agritiyorum ama bas agrisi ne?.. Kuskusuz tanirsm Seyh Sait'j, Seyid Rizayi, Doktor Kassemlo'yu, isimsizleri.. Onlar da öldüler. Ve hem onlar var simdi hem ölüm. Bizi anlayamazsin biliyorum. Burnunuz yok, dediler. Onlar, var, dedi. Öldüler. Burnunuz yok, dediler, biz, var, dedik. Öldük. Yalandir yalanin biçim degistirmesi de: Burnunuz var ama sizin degil dediler. ölüyoruz...

Feylesofi kardesim, yanginlari seviyorlar.

Kendi tandirinda mülteci olabilir mi köz?

Oluyorlar.

Ihanetle komsuluk edilir mi?

Ediyorlar.

Komsu komsunun külüne susamistir.

Ben, bir aglamakli çocuk kartpostalıyım, üstsüz bassız.

Ki evinde ekmek olmayan, utanır, söyleyemez. Benim utancım duvara asılır mı? Asıyorlar.

Felsefe agbicigim, bu büyük hiçlik, en derin anlam susuzluğu içinde, öyle bir yerdeyiz ki, ne sen sor, ne sen çaresiz. Ölüye kursun sikilir mi?

Sikiyorlar.

Tutsakligimin gardiyani kendi dilimdir.

Mahkemenin duvarlarını ben yaptım.

Aklım, vatanımın bölünmüş bütünlüğü.

Değistirilemez, teklif edilemez. Akıldan geçirilemez akıl.

Gözbebeklerine karşı yalan söylenir mi? Söylüyorlar.

Ölenler çoğaldıkça çoğalıyor akıl.

Feylesofi kardes, dünyanın nereden gelip nereye gitti gi, baska gezegenlerde hayat olup olmadığı ve yüz bin soru isareti. Ve elbette evrensellik. Hepimiz insanız. Benim için farketmez durusları kimilerinin.

Nikahsız yasanır mı umutsuzlukla?

Yasıyoruz.

İnanmak giyilir mi karkis kiyamette?

Giyiyoruz.

Feylesofi, problemlı kardesini, Kürdün akli gaspa ugrar. Kürt yer, çarigına bakar. Ve fakat çarık yerinde yoktur, çalınmıştır.

Eskiya sözüdür bu, ciddi ol, gülümse:

Daglari dinle...

Zaman yasak.

Zaman unutulmuş bir isim, dil ucunda.

Zamanın kendisi eskiya.

Daglari dinle.

Kürtler öfkeyi sürüklüyorlar yamaçta

Çigin kendisi eskiya. Kürtler tütün sarıyor çaga karsi, duman sabir.

Kürdün düsü özgürlük, özgürlük zaten eskiya.

1991

ÖLÜMSEMEK

Hep sürgünlerde.. Konustugumuz gibi, hâlâ ve asla... sirlarimizla birlikte. Çerez türünden yalnız basına. Agustos böceginin en taninmis çigligi gecede, daha sasirtici, kursun ve kan sesinden... İçine tikistirildigimiz bir yasam parçacigi. Aydan bakınca önemsiz, yani basında soludugum zaman komik olabilecek kadar önemli spastik bir yasam parçacigi. Ölümü göze almakla, daha yapacak çok şey oldugunu düşünmek arasında konserve bir yasam parçacigi... Ve ugruna dag dag yürünen, karni aç, gönlü sultan sofrasi bir ask... Sanki halk... Her askta tanrı dan bir iz vardır aslında. Her tanrı askin anlamıyla sömürür agnostik yüreklerimizi. Ve dünyacıları anlayamayız. Çünkü öldürürler. Ve hem faildirler hem de meçhul... Her hiç içinde tanrisal bir ask vardır. Her faili meçhul ölümden bir gerilla kuskuculugu, halk gibi bir ask vardır. Koyakların birinde saklanmış ateş, illegal çayları demler koynunda. En sevgili gerilla yakitini üretir. Tertemiz bir ölüme layık olma hasreti.. Apaçık bir sevdai tüketip, adam gibi ve ayipsiz ayrılmak... Beni ara, görüşmeyi sürdürelim, esyalarını almak için kendin gel, baskasını yollama... Otuziki dış bir gururla ölümsemek.. Gabar Dagında, sabaha karşı.. Yahut Batman'ın ortasında.. Güneş ilk is olarak, ense dayalı bir namluyu aydınlatır, çapi, markası meçhul.. Ve bütün zanlılar seffaf. Akil, korkularla namus arasına tikistirilmiş. Kato dagında askli bir ölümlerle tanrıyı selamlamak.. Zıyan edilen bin sohbete öfkeli ama erdem iziyle gülümsemek. "Allah kahretsin, Bir Dostoyevski'miz yok ki, anlatsın bütün olanları" demisti, biyigi sıcak zamanlarda bilenmiş bir dost.. Yoksulluğun ak yani, her namuslu yürekte insan gibi izler açması. Mutlu değilse de umutlu olmaya mecbur yaşamak. Ve öyle bir zamanın konuguyuz ki, Adem'in yedigi elmanın kilosu üç bin lira pazarda. Mesai eylediler lanetli sözler tüketmeyi, fosseptik niyetler beslemeyi insanlık hakkında. Tükürüğümüz bile yetmiyor artık yaralarımızı iyilestirmeye. İyilemiyor artık yaralarımız. Yani yaralarımız, daha iyi yaralar haline gelmiyor artık.. Herekol dagında, düşlediğimiz gibi.. Yahut Bagdat Caddesinin tam ortasında.. Ölü olarak ele geçiriliyor en sıcak insan sözleri.. Ve hüznüm, bir kamu morgunda ise başladı.

1992

KALDIR BASINI CIGERİM.

Buyurdular.. Masanın ardına dizilmişlerdi... Aklın gözyaşlarını yutkunduğu bir susuzluktu.. Her şeyi tekrar tekrar duymak istediler..

Ayaga kalktı. Hiçbir pusuda, bedenine bu kadar ağır gelmemisti bacakları. Havada bir yılan tedirginliği vardı. Konuşmuyorlardı masanın ardındakiler, ısıklık çalıyorlardı.. Bir sevdaisine baktı, bir masanın ardındakilere..

—Anlat!

Konusmuyorlardi. Kuru bir marsin, yıpranmış, deri si soyulmuş nakaratini söylüyorlardi. Sevdalisina bakti:

Basi önünde, düsleri ölü kuslar evinde...

— Anlat!

Ve anlatmaya basladi Ferhat.. Selim... Rusen.. Ya da adi her neyse...

“Yagmurdu.. Su, toprak ve kokusu hayatın.. Bilirsiniz iste, o yagmur sicagindaki toprak kokusu.. Hani herkesin sevdiği.. En siir bilmezlerin bile sevdiği.. Aksam olmus tu.. Dört kisiydik. Bu iki arkadas, ben ve

Sevdalisina bakti:

Kirlenmiş, bit düsmüş saçlarına.. Dudagında yaralar patlamış ilk öpüste kabugu kalkmisti yaranın.. Agzin agzima kanamisti. Simdi yüzünde bir Ankara sonbahari. Utanç içindesin..

— Devam et!

“Nöbeti devraldim. Diğer arkadaşlar siginaga girdiler. Nöbet yerimde beklerken yanima geldi... O...”

Hüzün astılar yüzüne senin. Öyle bükmeyeceklerdi boynunu... Ne kadar kirlisin.. Kaç hafta oldu yıkanmayalı.. En son kampta iste. Ben de aynı durumdayım ya. Tuhaf o çıldirtici kasintiyi duymuyorum şimdi.. İki yıl boyunca, hiçbir öğrenci evi daginikliğında, elini tutmaya bile cesaret edemeyen ben.. Bugün... Burada...

“Bir süre sonra... arkadaş yanima geldi... Konusmak istedigini söyledi...”

Yok. Sigara içtigimizi hiçbir zaman bilmeyecekler, korkma... Korkudan söz ettik.. Üniversitedeki günlerden.. Ben salak bir hasretle andım, okul kantinindeki bayat tosları.. Sen çıklet istedigini söyledin, simarik bir çocuk edasiyla.. hiçbirini anlatmayacağım onlara korkma... Bana, islik çalmayı hâlâ öğrenemedigini, bu yüzden komutan arkadastan azar isittigini anlattın.. Hani o dudaklarını acemice öne doğru uzattığın an vardı ya.. İste belki de o an yüzünden, bugün.. burada... Neyse, korkma cigerim benim... Bunların hiçbirinden söz etmeyeceğim onlara.. Bizim de utandığımız hiçbir disiplinsizliğimizi bilmeyecekler.. Bir tek sevdamızı bırakacağız onlara, gerekçe olarak...

— Sonra?

Sonra konustuk biraz...”

— Ne konustunuz?

“Hiç.. Havadan sudan seyler... Ve hareketten tabii.. Biraz da ölen arkadaşlardan.. Böyle seyler iste...”

Sahi, ölen arkadaşlardan da söz etmistik.. Kendini ölüme hepimizden daha çok hazırlamisti. Remzi.. Rubar.. Kerim... Ya da hangi çiçeğin adiyse iste.. Her gün birimizin yanına sokulup vasiyetini degistiriyordu, yüzünde bes yasındaki oğlu Hilwan'ın gülümsemesiyle: ölürsem, dağlarımızdan birinin 1am zirvesine gömün beni... Hangi dağ olursa fark etmez.. Bizim için hepsi aynı yükseklikte.. Bir başka gün,

daha büyük bir heyecan iiii gelirdi.. Silahini oksayarak.. Acaba silahimla birlikte gömülmeme izin verirler mi? Biliyorum, bu, bir baska arkadasa verilir ama.. Belki izin verirler? Hatirlarsin oylamaya koymus tuk bu istegini.. Ret!.. Yasasaydi Oda ret oyu kullanirdi, bunu biliyorduk. Bu istegini yerine getiremedigimize üzülmedik. Ama ölüsünü tasıyamadigimize kahrolduk biliyorsun... Simdi bütün dag doruklarında O'nun gömülü olduğunu düşünüyorum. Dislerinin arasında, Hilwan 'in gülümseyen yüzü...

- Evet?

"Nöbet süresi dolunca, gidip arkadaşları uyandırdık. Onlar çıktı sığınaktan, biz girdik.. sigmaga

Dudagındaki yaradan daha fazla kaniyor yüzündeki utanç.. Kim bilebilirdi ki cigerim, yaşamındaki ilk sevismenin böyle olacağını? Belki de bu durumda oluşumuza değil, annen aklına geldiği için utaniyorsun. Kaldır basını cigerim. Biz utanılacak bir şey... yaptık belki ama bu çağda yaşamaktan daha utanç verici değil. Düşünsene cigerim, biz, insanlarımız için dag dag dolastırdık kafamızdaki bit/eri... Ve aska yenik düştük.. Bitlerimiz kadar onurludur askımız cigerim, kaldır basını...

- Sığınakta ikiniz yalnız kaldınız öyle mi?

"Öyle.. Yalnız..."

Gün agarınca, demistin, sen baska yere... ben baska yere.. Belki de bu sözü söylemeseydin, sabahın gelisinin ayrılık olacağını hatırlatmasaydın ve çakmasaydın gözlerini gözlerime.. kim bilir belki de burada, bu mahkemede olmazdık... Kendimden utanmıstım.. çünkü o an, seni bir daha gören ihtimali her şeyden daha önemliydi... Önce saçlarına dokundum. Kirden pasaktan keçelesmiş saçların, aptal sarkılardaki ipek saçlardan daha parlak daha yumusaktı. . Ve kanımdan daha sıcaktı, gözlerinden aktığının yaslar...

- Evet, sonra?

"Sarıldık... birbirimize..

Bin yıllık bir hasretle sarıldım sana.. öylesine sıcak, öylesi ne korkutucu.. Simsiki sarılmisken, ağzını unutmaya çalısı yordum. En çok ağzına ulaşmaktan korku yordum ve ağzında kaybolmayı istiyordum en çok.. Ne bitmez bir sarılmaydı... öyle durduk, zaman, duruşumuzdan sıklana, kollarımız, yüregimiz yorulana dek.. Hiç konuşmadan, nefes almadan.. Yalnızca yutkunduk.. öyle gürültülü bir yutkunmaydı ki, ayaz ayaz bağirdik sanki.. önce ben, önce sen.. Sonra kolların düştü yanına.. Ellerimi koydum dizlerine.. Ve alnın alınma dayalı, öylece kaldık. Kaç yıl, kaç saniye?.. Kaldırdım basımı.. Elimle çenenden tutup, kaldırdım basını.. Ve iste ağzın.. Dünyanın en acımasız, en fasist, en tehlikeli düşmanı ağzın.. Korkma, onlara öpüsmeyi bilmediğini söylemeyeceğim.

- Ve cinsel...

"Evet.. Yani tam olarak şey.. Evet! Cinsel ilişki kurduk Pisman değilim, utanmıyorum, övünmüyorum da... Hepimiz gibi ben de, daha yolun başında göze almıstım ölümü. Ama bir düşman namlusuyla ölmek isterdim... Söyleyecek başka sözüm yok."

Bak yine yağmur.. Bu ağacın altında çay içmistik geçen hafta.. Sen yoktun.. Burada öleceğimizi düşünmemistim elbette. Dizlerimizin üstüne çökmemizi istiyor arkadaşlar.. Kaldır basını cigerim.. Gözlerini bağlamak istiyor arkadaşlar.. Benimkileri de bağlayın.. Sizi bu halde görmek istemem. Kaldır basını cigerim. Seni ve cellatlarımı seviyorum. Kaldır basını. Biz utanılacak bir şey yapmadık. Halkımız için savastık, birbirimiz için ölüyoruz, hepsi bu...

Kaldir basini sevgilim, arkadaslar ates etmek istiyor!...

1993

agriyan (I)

"BIR ISHAK'SIN... BIR CEMIL...."

- I -

Bir cezaevinin iki kisilik hücresinde Ishak.. Yasi yirmi bes... Kürt oldugu yüzündeki çizgilerden ve biyiklerinden anlasiliyor.. Iki kisilik ranzanin üst bölmesinde kalıyorlar : Ishak ve pantolonu.. Ishak yataginin altina koydugu pantolonunu sinirle çıkarir.

ISHAK - Allah belasini versin... ütülenmemis yine... Sonra sesler.. Gürültüyle açılan hücre kapisi... Gardiyan otuz yaslarinda, uzun sayilabilecek boylu ve her yaninda iskence izleri bulunan adami hücrenin ortasina itti:

Cemil.

GARDIYAN - Gir içeri.. Simdilik iki kisi iadere edeceksiniz. Ishak, bak sana arkadas getirdim Dirlasmayasiniz ha!

ISHAK - Agbi bizim mektup isi ne oldu? Postalayacaksin? Getireyim?

GARDIYAN - Sana kaç defa diyecegim ulan! Zahmetimizin karsiligi ne olacak?

ISHAK - Para verdim ya?

GARDIYAN -O yazmak içindi.. Postalamak için de isterim!

ISHAK - Ziyaret günü gelsin.. Simdi kurusum yoktur.

GARDIYAN - Uzun etme hadi.. Para yoksa mektup da yok!

Gitti Gardiyan... Gürültüyle kapandi kapi...

ISHAK - Ula ben senin... Sen namussuz bir adamsin oglum.

CEMIL - Merhaba kardes.. adim Cemil...

ISHAK - Bene nesi? Sene soran mi var? Benim ki de Ishaktır.. Ama mektup kaldı.. Göndermiyor pust...

CEMIL - Ne mektubu?

ISHAK - Mektup iste.. Göndermiyor pust gardiyan...

CEMIL - Çok mu önemli bu mektup?

ISHAK - Çok mühim.. Mektup olmazsa idam var.., ama...

CEMIL - Idam mi?

ISHAK - He ya, idam.. Gönderseydi iyi olacaktı. Çok iyi olacaktı..

CEMIL - Suçun nedir Ishak kardes?

ISHAK - Cinayet.

CEMIL - Kimi vurdun?

ISHAK - Kardasimi.. Yani kardasim gibiydi ama vurduk iste... Kader...

CEMIL - Kader mi?

ISHAK - Kan davasi iste.. Kan davasi olunca kardas da vurur kardasi...

CEMIL - Hâlâ kan davasi ha?

ISHAK - Mecbur ettiler.. Edemem dedim.. Lezgin kardasimdir, beraber geven toplamisik.. Eline diken batsa parmagim kanar dedim ama.. Samanligin orada vurdum Lezgin'i. Öyle bir süzüldü ki kan, sandim kendi kanimdir.. Kendimi de vuracaktim!... Valla!.. Yetistiler.. Birakmadılar.

CEMIL-Eee?

ISHAK - Idam verdiler.

CEMIL - Bozmadılar mi karan?

ISHAK - Ne bozacaklar? Cörmüsüm, çekmişim, vurmusum.. Hafif sebep yoktur.. Cumhurbaskani affedecek olmasa asacaklar.. Sen kimi yurdun?

CEMIL - Bilmem...

ISHAK - Nasil? Suçun nedir?

CEMIL - Siyasiyim...

Kani çekildi Ishak'in...

ISHAK - Ne? Siyasi misin? Siyasisin he?

Saldirdi parmakliklara...

ISHAK - Gardiyaaan! Gardiyaaan!

Geldi Gardiyan...

GARDIYAN - Ne var ulan ne oldu?

ISHAK - Ula niye demisen, bu siyasidir!

GARDIYAN - Ne olmus?

ISHAK - Sene kurban olurum, söyle bunu baska yere koysunlar. Sayin cumhurbaskani duysa ki, ben bir siyasiyle kaliyorum, beni de öyle zanneder, mümkünü yok affetmez!

GARDIYAN - Bagirma be! O siyasiyse sen de katilsin! Beni bir daha fuzuli yere çagirirsan, kirarim kafani ona göre!

Çikti Gardiyan... Kaldi Ishak...

ISHAK - Ulan ibne! Dinime imanima bu gardiyan namussuzdur! Ne desem yapmiyor.. Mektubu da göndermiyor...

CEMIL - Ne mektubudur bu?

ISHAK - Seni alakadar etmez!

CEMIL - Merak ettim.

ISHAK - Etme! Benimle konuşma sen! Ne konusisin!?

CEMIL - Peki Ishak, nasıl istersen..

Bir çocuk küslüğünü biriktirdigi dakikalar.. Ishak, bir sigara yakti sonra.. Bir nefes... Sigaraya bakti, Cemil'e bakti. Durdu...

ISHAK - İçersin?

CEMIL - Verirsen, içerim.

Sigarayi uzatti Ishak

ISHAK - Tamam, onu iç git...

CEMIL - Nereye gideyim Ishak?

Ishak, bu sorunun yaniti için her seyini verebilirdi! Pantolonunu mesela,..

CEMIL -Baristik mi?

ISHAK - Sene bir sey soracagim.

CEMIL - Sor..

ISHAK - Siz niye sevmisiniz bizim muhtari?

CEMIL - Hangi muhtari?

ISHAK - Bizim muhtar canim Kinyas Aga! Onun için diyiler ki hükümetin adamidir, fasistir..

CEMIL - Fasist mi?

ISHAK - He... Ula bizim muhtar fasis olsa ne olacak? Okumasi vardir, yazmasi yoktur!

CEMIL - Ben sizin muhtari nereden taniyayim Ishak?

ISHAK -Bütün siyasiler Onu taniyor.. Sen nasil tanimisin

CEMIL - Ben senin bahsettigin siyasileri de tanimam.

ISHAK - Tanimimisin?.. Ula daha sizin birbirinizden ha beriniz yoktur!.. Peki, madem sen muhtari tanimiyor sun, niye diyisin ki fasisttir, haindir?

CEMIL - Ben öyle bir sey demedim.

ISHAK - Asil hain sizsiniz!

CEMIL - Niye?

ISHAK - Hiç yerinizde durmisiniz ki! Her isi karistirisi niz. Yalandir?

CEMIL - Ishak.. Bak, biz istiyoruz ki, kötü giden isler iy olsun.. her sey daha güzel olsun. Sen daha iyi yasa. Yani, aslinda biz ne yapıyorsak senin içindir!

ISHAK - Benim için? Yani siz benim için mi çalışisiniz?

CEMIL - Tabii..

ISHAK - Yani bu kadar insan benim için çalışisi, öyle mi?

CEMIL - Öyle.

ISHAK - Onun için mi içimizde donumuz yoktur?.. Siz maynaksiniz maynak!

CEMIL- Nedenmis o?

ISHAK - Kimseyi sevmisiniz! Agaya bile kizisiniz.. Nedir? Korucu olmus! Olacak tabii...

CEMIL - Korucu muydun sende?

ISHAK- Yok.

CEMIL - Niye korucu olmadin?

ISHAK-

CEMIL - Neden seviyorsun agayi?

ISHAK - Sayesinde ekmek yiyoruz.

CEMIL - Bence, aga sizin sayenizde ekmek yiyor.

ISHAK - Nasil?

CEMIL - Siz çalisyorsunuz, aga kazaniyor, öyle degil mi?

ISHAK - öyledir. Aganın isi kazanmak, marabanin ki çalismak. Yazı böyledir.

CEMIL - Iste o yaziyi degistirmek istiyoruz. Diyoruz ki çalisnlar kazansin.

Irildi Ishak....

ISHAK - Yavas konus ula! Bir duyan olacak, yakacaksin beni! Ondan sonra, isin yoksa hapislerde çürü!

CEMIL - Zaten hapisteyiz Ishak...

ISHAK - Olsun! Sus! Basimiza bela gelir!

CEMIL - Zaten idam yemissin, daha basina ne gelecek!?

Durdu Ishak.. Ishak kirilmis, Cemil söylediğine pisman...

CEMIL - Kusura bakma Ishak... öyle demek istemedim... Aglamakli oldu Ishak..

ISHAK - He, idam yemisik.. Ama anama mektup yazdirdim.. Çikacak sayin cumhurbaskanina, o da affedecek beni.. Affediyor, kanunda yeri var!.. Ama göndermiyor mektubu pust gardiyan!

CEMIL - Okuman yazman var mi senin? ISHAK - Yoktur...

CEMIL - Mektubu kim yazdi?

ISHAK - Gardiyan.. Yazmak için bütün parani aldi, göndermek için kalmadi.

CEMIL - Parayi düşünme, o kolay da.. Su mektuba bakalim bir..

Yalansiz, oyunsuz bir sevinçle siçradi yataga Ishak.. Mektubu çıkardi yataginın altından...

ISHAK - Buyur...

Okudu Cemil.. Kizmadi, igrendi.. Insanın bilincini çevre kosullari... Ama alçaklik genetik sanki....

CEMIL - Alçak herif...

ISHAK - Ne oldu?

CEMIL - Yok bir sey.. Ishak, yeni bir mektup yazalım...

ISHAK - Sebep?

CEMIL - Bu pek olmamış da...

ISHAK - Oku hele..

CEMIL - Bosver.. Yenisini yazarız.

ILHAK - Oku diyem Cemil, bir kahbelik var bu iste! Oku!

CEMIL - Peki...

Çaresiz, okumaya başladı Cemil...

CEMIL - 'Sevgili nenecğim, dedemle aranız nasıl? Yatakta neler yapıyorsunuz? Dedemin kusu kalkıyor mu? Sana ve dedemin kusuna selam ederim!.. Yavsak torunun Ishak!'

Kaldı Ishak.. Baktı.. Düşündü.. Bekledi...

ISHAK - Böyle mi yazmış.. Ben öyle demedim ki!.. Ben dedim ki.. Anneme söylesin.. Cumhurbaşkanı için.. Ben onun anasını...

Çiğliklere sığınip, saldırdı parmaklıklara...

ISHAK - Puuust! Ibneceeee! Kahbe oğlu kahbe! Ula bu ne biçim mektuptur! Paramı ver ulan.. Paramı...

Dizlerinin üstüne düştü Ishak.. Ağladı.. Yanına sokuldu Cemil. Hücrelerin bulunduğu taraftan bir türkü duyulmaya başladı:

Bir mumdur iki mumdur.

Bir mumdur iki mumdur.

Ishak'ın yanına sokuldu Cemil.

CEMIL - Ağlama Ishak, ayıptır.. Yazarız yenisini... Gardiyanın sesi duyuldu birden...

GARDIYAN - Gel ulan buraya, yavsak!.. Uzat elini, uzat! uzat!

Uzattı Ishak titreyen parmaklarını, parmaklıklar arasından.. Bes kez, ard arda acıyla kırptı gözlerini...

GARDIYAN - Küfredersin ha! Yürü bakalım şimdi..

Gardiyan ve cop, ıktılar.. Sustii Ishiak.. Sikti yumrugunu.. Yatagina ıkti ve ,sessizce aglamaya basladi...

CEMIL - zölme Ishak, geer birazdan.

ISHAK - Öyle degil Cemil... Ben ok dayak yemisim. Ama böylesi zoruna gidi insanin. Ben bugün yarın ıkacagim, beni dövmeğe ne lüzum var degil mi?.. Ne kadar zalimdir..

Yastiginin altini kurcaladi. Bir avuç sekerli iklet.. Bir ta nesini Cemil'e uzatti, burnunu eke eke...

ISHAK - Al.. sakiz...

CEMIL - Sakizi nereden buldun Ishak?

ISHAK - Bulmusum iste.. ok seviyorum ama sekeri gi dince hos degil...

CEMIL - Kagit-kalem var mi, mektup için? ISHAK - He, getirmisti o ibne.

Ishak yine, ocuk heyecanini giyindi ve aceleyle hazir etti, kagit-kalemi...

ISHAK - Cemil... Sagolasin...

CEMIL - Birak simdi.. Hadi söyle...

ISHAK - Yaz!.. Eüzübillahiminiessaytanirracim, bismilla hirrahmariirrahim..

CEMIL - Biraz yavas söyle Ishak, nasıl yazilir bu?

ISHAK - Yahu ben bilsem, sana niye yazdirayim?

CEMIL - Bunun yerine "sevgili anacigim" diye baslasak?

ISHAK - Kafire bak! Hi besmelesiz ise baslanir mi? Yaz.. Bismillahirrahmanirrahim... Anacigim nasilsin, anacigim amcam nasıl, anacigim amcamogullari nasıl, anacigim dayim nasıl...

CEMIL - Ishak, bütün köyü sayacak miyiz?

ISHAK - Hepsini sormazsam, küserler.

CEMIL - Bari sunlari anacigim parantezine alalim.

ISHAK - Ne?

CEMIL - Yani, her seferinde anacigim anacigim demeyelim.

ISHA - Yahu sen yazacaksın, yoksa yok? Tamam, ver ben kendim . yazamam!

CEMIL - Kizma Ishak, yaziyorum söyle...

ISHAK - Anacigim kardaslarim nasildir? Iyidirler? Beni soracak olursanız, ok ok iyiyim, ok sükür rahatim yerindedir...

Ishak'in yüzüne bakti Cemil.,

ISHAK - Üzülmesinler, biliyorsun?.. Yaz... Anacigim, bu rada bir gardiyan var, kendisi pusttur!

CEMIL - Bunu yazamayiz Ishak.. Gitmez mektup.

ISHAK - Niye?

CEMIL - Okurlar, göndermezler.

ISHAK - O zaman de ki, gardiyan sanki pust gibidir!

CEMIL - Böyle de olmaz.

ISHAK - Tamam de ki, bizim gardiyan için pusttur diyi ler ama öyle degil!

CEMIL - Ishak!. Gardiyani hiç karistirmayalim.

ISHAK - Öyle olsun. Anacigim sayin cumhurbaskani idamlari affediyormus.. Muhtara söyle, seni sayin cumhurbaskanina götürsün.. Sen de vaziyeti anlat.. Diyiler ki, cumhurbaskani iyi adamdir, affeder.. Anacigim büyüklerin ellerinden, küçüklerin gözlerinden öperim. Oglun Ishak Tamamdir?

CEMIL - Tamamdir Ishak.

ISHAK - Cemil kardas, benim yerime bir imza atarsin? Hani desinler, bizim Ishak okur-yazar olmus, keyifleri gelsin...

CEMIL - Peki Ishak, olur.

Kagidi katlayip verdi Cemil.. Kagidi yatagin altina koydu Ishak.. Pantolonuna takildi yine...

ISHAK - Yahu düzgün olmamis.. Iki aydir üstüne çikiyorum, olmuyor.

CEMIL - Ne yapacaksin onu?

ISHAK - Çıktigim gün giyecegim, köye giderken...

CEMIL - Haa... öyle ya...

Kalkti Cemil.. Yürüdü parmakliklara... Bakti karsilara...

CEMIL - Simdi bahardir... Belki yagmur... Belki hâlâ biraz kar...

ISHAK - Nereye bakisin sen?

CEMIL - Dağlara.

ISHAK - Hangi daglara?

CEMIL - Cilolara.. Agri'ya.. Su karsidakilere iste.

ISHAK - Hani? Birsey görünmi ki!

CEMIL - Görünüyor Ishak! Nergislerin kokusu bile geliyor, bak Mis gibi...

ISHAK - Hani!... Peeeh! Bok kokuyor, sen zannedisin çiçektir! Ben diyorum siz maynaksiniz, inanmisin!

CEMIL - Biraz hayal gücünü kullansana Ishak?

ISHAK - Ne?

CEMIL - Görmek istersen görürsün!.. Yani...

ISHAK - Yahu görünmi ki birsey!

CEMIL - Görünüyor!

ISHAK - Görünmi!

CEMIL -- Görünüyor iste!

ISHAK - Görünmi! Aha, bakıyorum, birsey yoktur, aha kokluyorum bok kokuyor!.. Siz maynaksiniz maynak!

CEMIL - Kes sunu artık be Biz manyak filan degiliz. Ayrica maynak denmez, manyak denir.

ISHAK- E, tamam biz ne diyoruz, maynak!

CEMIL - Allah'im, sen ne biçim adamsin be! Nasıl bu kadar düz olabiliyorsun? Hiçbir şeyin farkında değil sin! Hiçbir şeyi anlamıyorsun! Senin için, senin yü zünden burada olduğumu bile bilmiyorsun!!!

ISHAK - Seni ben mi çağırdım!?

Kaldi Cemil... Yine pantolonuna saldırdı Ishak...

CEMIL - Ne yapıyorsun?

ISHAK - Pantolonumu ütülüyorum!

CEMIL - Bosuna ugrasma, ütülenmeyecek o!

ISHAK - Ütülenecek!

CEMIL - Ütülenmeyecek!.. Hiçbir zaman!

ISHAK - Ütülenecek! Hem de buz gibi! Çikinca giyeceğim. Köyde demesinler, koskoca cumhurbaskanininin affettiği adamin pantolonu ütüsüzdür!.. Oturacağım divanhanede, ayagimda bu pantolon! Herkes gelecek geçmiş olsuna, ayagimda bu pantolon! Çay getirecekler.. Ayagimda bu pantolon!... Ulaaaa! Mektubu unut tuk.. Cemil, verelim?

CEMIL - Verelim...

ISHAK - Cemil.

CEMIL- Hi?

ISHAK - Kizdin bana?

CEMIL - Yok.. Kizmadim Ishak.. Korkuyorum.

ISHAK - Niye korkisin?

CEMIL - Ölümden Ishak...

ISHAK - Korkma ula, beni öldürmeyecekler, mektup yazdik ya!

CEMIL - Ya beni?

ISHAK - Seni? Sen de mi?

CEMIL - Ya.

ISHAK - E, sen de mektup yaz... Sayin cumhurbaskani iyi adamdir, seni de affeder!

CEMIL - Senin sayin cumhurbaskanin beni affetmez.

ISHAK - Aha, siz böylesiniz iste! adam affedecek, sen is temisin!

CEMIL - Tamam Ishak, çağir su gardiyani hadi! Disari seslendi Ishak...

ISHAK - Gardiyaaan! Ula Gardiyaaan!

Girdi gardiyan...

GARDIYAN - Ne var gene?

ISHAK - Mektup! Senin yazdigin degil ama... O çok güzeldi!

CEMIL - Ishak! Parayi ver...

Cemil 'in uzattigi parayi aldi Ishak...

ISHAK-Sagol.. Çikinca öderim..

CEMIL- Ver sunu Ishak!

tüzük parayi ve mektubu verdi gardiyana... Gitti gardiyan..

Gitti mektup...

ISHAK - Mektup isini de hallettik. Kaç günde gider?

CEMIL - Bilmem.. Bir hafta da falan...

ISHAK - Bir haftada gitse, bir haftada annem cumhur- baskanina gitse, iki hafta.. E, o zaman iki hafta sonra ben çıkarim, öyle degil mi?

CEMIL - Öyle...

Hücrelerin olduğu bölümden türkü duyulmaya basladi yine:

SES - Bir mumdur iki mumdur.

Bir mumdur iki mumdur.

Bir mumdur iki mumdur...

Metal sesli insanlariin bagirtilari duyuldu sonra:

SESLER - Kes ulan sunu ibne! Bizi deli mi edeceksin! Adini söyle ulan adini!

Cemil parmakliga gitti.. Kulak kesildi...

CEMIL - Ishak, kim bu türkü söyleyen?

ISHAK - Bilmiyem.. Siyasidir.. Devamli bu türküyü söyli.. O da siyasidir.. Maynaktır...

Cemil'in ters baktigini görünce, hemen konuyu degistirdi Ishak...

ISHAK - Bence cumhurbasakin seni de affeder.

CEMIL - Niye affetsin ki?

ISHAK - Çünkü akilli adamdir. Biliyor ki idam yanlis tir.. Simdi, ben birini vurdum, mahkeme de beni vursa, lazim biri de mahkemeyi vursun: e, kan davasi da böyledir..

CEMIL - Sen nereden biliyorsun, cumhurbaskaninin akilli bir adam oldugunu?

ISHAK - Biliyorum tabii. Akilli olmasa cumhurbaskani olabilir mi?

Ishak, yatagin altindan pantolonunu çıkarirken, bir tomar jelatinli kagit saçildi yere...

CEMIL - Onlar ne öyle?

ISHAK - Ula ben unutmusum bunlari.. Cigara kagidi dir.

CEMIL-Jelatin.

ISHAK - Hc, kebab kagididir. Kendime topluyorum.

CEMIL - Ne yapacaksın?

ISHAK - Lazimdir.. Bunlardan bin tane toplayana araba verilermis, gardiyan söyledi.. Tekerlekli araba...

CEMIL - Tekerleksiz araba olmaz zaten Ishak.

ISHAK - Yahu hani sakatlaz biniyorlar ya... Ondan..

CEMIL - Ne yapacaksın sakat arabasını?

ISHAK - Lazimdir.. Çikmci birisine veririm. Sevaptır.. Cemil.

CEMIL - Söyle..

ISHAK - Bu kagitlar ayna gibidir ama insan bakınca ken dismi görmüyor. Niye?

CEMIL - Tamam artık, soru sorma Ishak.. Yatacağım ben.

- II -

Ne kadar zaman geçti, kimse biliniyor. Kimse de merak etmiyor zaten.. Bir safak vaktini söyledi saatler.. Uyuyordu Ishak.. Uyuyordu Cemil Açıldı demir kapı. Girdi gardiyan.. Uyandırdı içeridekileri.. imam, bir adım gerisinde duruyordu gardiyanın.. Ve diğer ölümlüler...

GARDIYAN - Ishak... Ishak...

ISHAK - Hi? Ne var?

GARDIYAN - Kalk... Vakit geldi.. Gidiyoruz..

İçinden bir şeyler söküldü Cemil'in

CEMIL - Nereye?

Birden havalara sıçradı Ishak...

ISHAK - İste! Cünüm geldi! Çikiyorum Cemil... Dur, dur.. Pantolonumu...

Aldı pantolonumu yatağın altından

ISHAK -Aha! Göri misin Cemil, pantolon da ütülenmiş!.. Tam zamanında hem de...

Artık ne duyuyordu ne de görüyordu Ishak...

CEMIL -. Ishak.

ISHAK - Tam zamanında ütülendi! Hem de tam zamanında! Mektup ise yaradı göri misin Cemil! Bi dakika gardiyan kardasım pantolonumu giyeyim.

Hirsla giymeye basladi Ishak...

ISHAK - Cemil kardasim, benim için ettiklerini unutmayacagim! Ben gidiyorum, darisi basina.. Bak, su mektup isini bir daha düşün!.. Merak etme hep seni ziyarete geleceğim.. Bak kurtuldum göri misin Cemil. Dedim sana akilli adamdır.. Tam zamanında ütülen di.. Akilli olmasa pantolonu ütüsüz olur mu? Öyle degil mi Cemil.. Öyle degil mi...

CEMIL - Güle güle Ishak.. Mektup yazdır..

Ishak 'i sürükleyerek götürdüklerinde hala bagiriyordu...

ISHAK - Tani zamanında ütülendi gördün mü Cemil.. Bak sen ütülenmez diyordun ama ütülendi iste hem de tam zamanında degil mi Cemil! Öyle degil mi Cemil! Cemiil!!

Tas zeminin ortasında, zeminden daha tas bir durusla kaldı Cemil.. Ve tek bir ses duyuluyordu artık...

Bir mumdur iki mumdur..

Bir mumdur iki mumdur..

1989

agriyan (I I)

SEVİM TASAN BENİM!

—I—

Karanlıkta radyo spikerinin sesi duyulur...

RADYO SPIKERİ — .Uzun süredir kamuoyunu mesgul eden, kadın terörist Sevim Tasanın yakalanması için baslatılan geniş çaplı operasyonlar sürüyor. Sürekli kilik degistirdigi için kamuoyunda Binbir Surat Sevim olarak anılan teröristin, bir türlü yakalanamaması em niyet teskilatini güç durumda birakti.. .Emniyet Mü dürü Mehmet Öztopyuz eleştirilere karsilik, yaptigi açıklamada 'Sevim Tasan on iki saat içinde yakalanmazsa istifa edecegim' dedi...

Yavaşça aydinlanan karakolda gergin saatler yasanmakta.. Komiser telefonda ter atmakta.. Komiser Yardimcisinda derin sessizlik...

KOMISER — Tabii efendim. Haklisiniz efendim.. Ayrica beni bu göreve seçmeniz duygulanmama sebep oldu efendim.. Zaten yakalamak üzereyiz efendim.. Çok güzel bagiriyorsunuz efendim. Ne güzel kapattiniz telefonu efendim.. Hörmət ederim efendim... Komiser telefonu kapatir ve yumrugunu masaya vurur.

KOMISER — Nerede ulan bu kadın?! Bulamadiniz degil mi? Akraba evliliklerinin talihsiz mahsülleri!.. Ah, ülserim azdi gene.. Amir saat üçte buraya gelecek! Nerede ulan bu kadın?

Bekçi Riza ve Temizlikçi Kadın Hatice Baci hizla içeri girerler...

BEKÇI — Getirdim amirim!

KOMISER — Kimi getirdin?

BEKÇI — Kadim amirim!

KOMISER — Kadini mi?

BEKÇI — Amirim gelecek dediniz ya amirim! Amirim gelince ortaligi temiz görsün dediniz ya amirim! Ben de düşündüm, amirime karsi, amirim mahçup olmasin, amirim ortaligi pis görürse amirime kızar, beni de döver sevdiğim.. yani amirim!

KOMISER — Riza! Evladim! Ne diyorsun sen be!

BEKÇI — Amirim gelecek dediniz ya amirim! KOMISER— Eee?

BEKÇI — Ben de amirim gelince ortaligi temiz görsün di ye, temizlikçi kadın getirdim amirim.. Tanistirayim amirim.. Amirim, temizlikçi kadın!

KOMISER — (Yardimcisina) Suat! Bu Riza'yi götür, klozete dök! Üstüne de sifonu çek, gel!

HATICE — Müsaadeniz olursa, ben vazifeme baslayabilir miyim hanimim!

KOMISER — Hanim mi?

BEKÇI - Amirim kusura bakmayiniz, Hatice Baci ekseriyetle ev temizligine gittigi için, agiz aliskanligi mahiyetinde bir dil sürçmesi iktiza etti amirim!

KOMISER - Sus Riza! Sus! Susmakla da yetinme, hizla disari çık! Senelik iznini al, memleketine git ve orada öl!

BEKÇI - Basüstüne amirim!.. Yalniz, ben senelik iznimi, geçen hasat zamani kullandim amirim?

KOMISER YARDIMCISI - Izninizle komserim Riza!

BEKÇI - Buyrun!

KOMISER YARDIMCISI - Siktir git!

BEKÇI - Basüstüne amirim! Bekçi hizla çıkar...

KOMISER YARDIMCISI - Hadi sen de, temizlik mi yapıyorsun, ne yapıyorsan yap!

HATICE - Basüstüne! (türküye ve temizliğe baslar) çit çit çit çedene de sar bedeni bedene.. Dünya dolu yar olsa da alacağım bir tene...

KOMISER - Ne oluyor be! Ne oluyor!

H - Müsaadeniz olursa, ben vazifemi yaparken bir türkü okumak mecburiyetindeyim. E, adetim böyle.. (YENIDEN TEMİZLİĞE VE TÜRKÜYE DÖNER) Çit çit çedene de sar bedeni bedene.. Dünya dolu yar olsa da alacağım... Kanamalı bir hasta için A grubu er as ne gatif kan aranmaktadır Kan verecek olanların Kızılay Kan Merkezine müracaatları rica olunur.. bir tanee.. Çit çit çedene de sar bedeni...

KOMISER - Bu ne biçim türkü be?

HATICE - Çok güzel bir türkü! Radyodan duyup ezberledim! Bilhassa bu, ortasındaki kanlı konuşma bana çok dokunuyor..

KOMISER YARDIMCISI - O bölümün türküyle alakası yok salak! Yayını kesmişler!

HATICE - Kesmişler mi? Kim kesmiş?

KOMISER - Isine bak hadi, isine!.. Hey Allah'im bir bu eksikti.. Suat ne yapacağız oğlum? Bir çare söyle.. Vaktimiz azalıyor!.. Amir de bize güvenerek istifa edeceğim, diyor.. El kondüsyonuyla gerdege giriyorlar!

KOMISER YARDIMCISI - Komserim, iz üstündeyiz ama kadının esgali belli değil! Böyle bir kadın var mı, yok mu, o bile belli değil!

KOMISER - O ne demek öyle?

KOM. YARD. - Basının çizdiği bir tip var ortada.. Gazete ler bir canavar yarattı, bize de yakalamak düştü!.. Amire söyleseniz, iki gün sonra gelse?

KOMISER - Ulan adam bize içli köfte yemeye mi geliyor? Ne diyeyim yani? "Bugün çamasır günümüz, iki gün sonra buyrun' mu diyeyim?.. Ah.. ülserim.. Saat üçe kadar bu kadını bulmak zorundayız!

KOM. YARD. - Daha doğrusu BİR KADIN bulmak zorundayız.. Esgali bilinmediğine göre..

KOMISER - Eweet! Bravo lan Suat! Netice itibarıyla, herhangi bir kadın bizim isimizi götür!

KOM. YARD.- Tabii. Yeter ki, sirti zayıf, aldığımızda gürültü çıkarmayacak biri olsun.

KOMISER - Nereden bulacağız bu kadını?

Komiser ve Yardımcısı, durur, düşünür ve aynı anda, aynı karara varır Hatice 'ye dönerler.. Birbirlerine bakarlar.. İşte, aradıkları kadın bulunmuştur.. Komiser hemen telefona kosar...

KOMISER - Alo.. Benim, sayın amirim! Müjde efendim müjde! Sevim Tasan' i yakaladık efendim! Evet efendim!.. Hayır efendim, maalesef sağ olarak!.. Yok efendim, bizim terfide falan gözümüz yok.. Ama siz nasıl münasip görürseniz. Tabii efendim, derhal basma ve televizyona haber veriyoruz efendim!

Komiser telefonu kapatır... Ferahlamıştır..

KOMISER - Güzeel.... Ssst.. Sen.. Gel bakayım buraya gel..

Hatice komiserin yanına gelir..

KOMISER- Senin adın ne?

HATICE - Hatice.

KOMISER - Bak Hatice, bu böyle olmaz. Senin adın da Hatice, benim adım da Hatice! Karışıklık oluyor. Onun için bundan böyle senin adın Sevim Tasan olsun!

— II—

Hatice, üstü silah ve örgütsel dokümanla dolu masanın ardında teshir edilmekte.. Basın mensupları fotoğraf çekmekte..

HATICE — Ne oluyor? Yahu kardesim kirletmeyin ortalığı! Daha yeni temizlemişim.. Basmayın. Çamurlu ayaklarınızla ortalığı kirletmeyin!

Radyo spikerinin sesi duyulur..

RADYO SPIKERİ — Sevim Tasan, basına gösterildiği sırada, “çamurlu ayaklarınızla yolumuzu kirletmeyeceksiniz! Zafer bizim olacak!” şeklinde slogan attı!.. Teröristin evinde yapılan arama sonucunda, bir adet uzun namlulu koca, çeşitli çap ve markada yoksulluk ve çok sayıda örgütsel doküman bulundu!

— III —

Sorgu odası... Hatice sandalyede oturmakta.. Yüzünde sorgu isigi.. Sivil Sorgucu sandalyenin etrafında dolanıp durmakta.

SORGUCU — Ne alırsın. Sana bir mesrubat ikram edelim. Gazoz? Kola?

HATICE — Yok.. Sagolun, migdemi agritıyor.

SORGUCU — Merak etme, migdene bir şey olmaz. İçmeyeceksin ki!

HATICE — Ya?

SORCUCU - Bize sisesi lazım!

HATICE - Nasil yani?

SORGUCU - Yani, Sevim Tasan oldugunu inkar etmeye devam edersen, birazdan anlayacaksın!..
Konus.. Anlat!

HATICE - Ne anlatayım?

SORGUCU - Ne bileyim canım? Basından basla ister sen.. Sanat hayatına nasıl atıldın? Sahneye sadece para için mi çıkıyorsun? Yeni projeler var mı?

HATICE - Demek ki aradıkları kadın artis...

SORGUCU - Konus hadi, konuş! Anlat! İsimler! örgüt evleri

HATICE - Yahu siddetli bir yanlışlık oluyor. Bir kan sıklık oluyor.. Ben ne anlatabilirim ki!? Bizim gibilerin hayatında anlatacak dört kelime var. Dogdum.. Evlendim.. Çalışıyorum.. Çalışıyorum!

SORGUCU - İnkâr ediyorsun yani? Gözlerimin içine baka baka, Sevim Tasan oldugunu inkar ediyorsun!.. Bak, ben alanında uzman bir şahsiyetim.. Çeşitli üstatlardan ders aldım. Meshur iskenceci Elektrik Kontağı Hamdi Efendi'nin öğrencisiyim. Elimden kimse kurtulamaz!

HATICE - Öyle mi?.. Peki, hani artık karakollar naylon olacaktı?

SORGUCU - Naylon mu? Ne naylonu?

HATICE - Yok ula yok, seffaf diyecektim seffaf!

SORGUCU - Haa.. öyle zaten.. Bizim kimseden gizlimiz saklimiz yok ki! Herkes, burada neler olup bittigini bi liyor. Hatta bu sorgulari Inter Star yayinlamak istedi

de, parada anlasamadik!

HATICE - Öyle mi? Ayriyeten bir de su husus var, hani karakollor pembekol olacaktı?.. Gerçi ha pembe, ha kara! Neticede kol degil mi?.. Bak, güzel kardasim, muhabbet hos da, daha bir sürü isim var.. Ortalik öyle pis kaldi. Amir beyden fırça yiyecegim Polis milleti bunlar, belli olmaz ki.. Basim belaya girecek.. Ne oluyor burada? Neyse ben gideyim artık.. Çocuklar evde açtır, geç kalıyorum..

SORGUCU - Otur ulan, oturduğun yerde!.. Böyle saf ayaklarına yatıp, kurtulacağını zannetme!.. Anlaşılan o ki, sen tatli dilden anlamıyorsun!.. Ben sana biraz kablo getireyim!

HATICE - Ne kablosu?

SORGUCU - Elektrik kablosu!

HATICE - Ne?! Yahu ben size ne ettim ki!? Ne suç islemi sim?

SORGUCU - Devlet düşmanligi yapmissin! Devlete karsi gelmissin!

HATICE - Ben mi? Ben nasıl yapabilirim? Biz devleti tam görmemisik bile!.. Biz gideriz devlet kapisina, kapinin üstünde söyle yazar: GIRILMEZ!.. yahut da ISI OL MAYAN GIREMEZ.. Biz de girmeyiz.. Devlet askerdir, polistir, bir de korucular var simdi köyde! Benim adim Hatice, soyadim Durdu, buraya

temizlik için geldim..

SORGUCU - Peki, örgütü yeniden toparlamak için ülkemize kim sizdi? Kim bu vatani bölüp, parçalayıp suyunu sikmak istiyor? Bu vatanın suyuna pilav yapmak isteyen kim? Bizim pilavin düşmanlara yedirmek isteyen kim? Hi ?

HATICE - Vallahi bizim böyle seyleyle alakami. yoktur! Korkarız biz.. Kocamla ikimiz, seçimde oy bile ver meyiz! Gider, pasa pasa cezamızı öderiz!.. Hos, oy versek de ceza çekiyoruz vermesek de.. Hem ben, yürüyüş bile dikkat ederim. Protesto mrotesto zannetmesinler diye yavas yavas yürürüm. Isten eve, iki günde gidiyorum bu yüzden.. Uzun sürüyor yani! Hem sonra devlet bize ne derse biz onu yaparız. Vergi öde derler, öderiz, fis topla derler, toplarız!

SORGUCU - Tamam iste! topladığın fisler sana elektrik olarak geri dönecek!.. Sen şimdi kötü yapım Binbir Surat Sevim!.. Beni çok sinirlendirdin! Muameleye baslıyorum!

Bakkal çiragi içeri girer...

ÇIRAK - Bakar misin agbi?

SORG -Ne var lan? Sen de kimsin.

ÇIRAK - Ben bakkalın çiragiyim. Bakkal agbim dedi ki, siseleri alıp alıp parasini ödemiormus Altı tane sise kalmis. Ya paraları verin ya siseleri! Yoksa agbim sizi polise sikayet edecek!

SORGUCU - Kes ulan sesini! Siseler verilir mi? O siseler vatanın bütünlüğünü sağlıyor! o siseler birer milli kahraman Ne dersin Binbir Surat, sana altı sise yeter mi, yoksa bir altı sise daha getirteyim mi?

HATICE - Kabul ediyorum polis efendi. Ben, Sevim Tasan, memnun oldum!

Karanlıkta radyo spikerinin sesi duyulur...

RADYO SPIKERI - Sevim Tasan, ilk sorgusunda samimi itiraflarda bulunup, pismanlik yarasından faydalanmak istediğini söyledi.. Ifadesini kendi hür iradesiyle verdiğini söyleyen ve pisman olduğu için çok sevindiğini belirten Sevim Tasan: Bir daha dünyaya gelsem, yine itiraftı olurum" dedi!

Komiserin odası... Bekçi telasla içeri girer!

BEKÇI - Yakaladık amirim! Yakaladık! Basardık amirim! Bulduk amirimi Tuttuk amirim! Ve getirdik amirim!

KOMISER - Ne oluyor be? Kimi yakaladınız? Kimi basardınız? Kimi bulup tutup, getirdiniz? Ayrıca bu ne tuhaf cümle?

BEKÇI - Sevim Tasan'ı amirim! Binbir Surat Sevim'i yakaladık, içeride amirim!

KOMISER - Biz Onu yakalamistik ya?

BEKÇI - Bir tane daha yakaladık amirim!

KOMISER - Ne oluyor be? Bogazda Sevim Tasan akini mi var?

BEKÇI - Bu, sahibisi amirim! Fakat enteresan bir durum var ki, o kadar seetmemize ragmen, kendisi Sevim Tasan oldugunu kabul etmiyor. Üstünde kimlik de

yok! Yani vaziyet bu sekilde amirim: bizim, temizlikçi Hatice Baci, Sevim Tasan oldugunu kabul etti. Fakat essah Sevim Tasan, Sevim Tasan oldugunu red ve inkar ederek, Sevim Tasan mevzuunu kansik bir ha le soktu amirim!

KOMISER — Sus be Riza sus!... Temizlikçi kadini biraksak mi?

BEKÇI — Ifade imzaladi amirim! KOMISER — Ne yapacagiz peki?

BEKÇI — Biz de amirim, bunu amirim, size amirim, soracaktik amirim! Fakat bu kadın, fena halde disli çıktı! Asagida kendisine epey muamele yaptik, sana mi sin.. veyahut bana misin, demedi amirim!.. Fakat, bence ikisini ayni hücreye koyarsak, neticeye varabiliriz amirim!

KOMISER — Hayir!.. Bence, ikisini ayni hücreye koyar sak, neticeye varabiliriz?

BEKÇI — Hiç aklima gelmemisti! Hay aclinla bin yasa amirim!

-VI-

Karakol kararirken, hücre aydinlanir... Hatice uzanmis tir... Bekçi girer, Hatice'yi dürterek uyandırir...

BEKÇI — Hatice baci! Ssst.. Hatice baci...

HATICE — Ne var ula ne var!.. Senin yüzünden düstüm buralara!.. Git buradan!.. Gözüm görmesin seni!.. Git buradan, git hadi...

BEKÇI — Senin için getirdigim döner ekmekleri unutu yorsun ama!..

HATICE — Istemiyorum artik.. Aylar geçiyor.. Hani kurtaracaktin? Yahu sen benim sahidim degil misin? Sen getirmedin mi beni temizlige?

BEKÇI — Ugrasiyorum bacim.. Bak, sirf seni kurtarmak için essah Sevim Tasani yakaladim. Fakat inkar ediyor namissiz!.. Yani, senin kurtulusun, O'nun iki dudaginın arasında.. Eger derse ki 'Sevim Tasan benim!', yirttin! Yoksa durum kötü amirim... yani bacim..

Bekçi çıkar... Sevim Tasan'i içeri iter...

BEKÇI — Gir hadi!

Bekçi iki kadini basbasa birakir.. Sevim, hücrenin bir köse sine çöker.. Yorgundur her yani yara bere içindedir.

HATICE—Sen Sen Sen O musun?O kahpe sen misin he!

Hatice Sevim'in bogazina sarilir.

HATICE — O devlet dsman sen misin he? 0, beni mali feden kari sen misin? Niye kaıyorsun? Devletten kailir mi?

Sevim yaka sana kurtarır..

SEVİM — Birak yakami be!

HATICE — Bunlar benim yakami birakiyorlar mi?.. Senin yüzünden ekmedigim eziyet kalmadı... Tamam... Madem geldin, bu isi halledelim.. Hadi, onlara benim sen olmadigimi, senin ben olmadigim, senli benli olmadigimizi, senin benim birseyim olmadigini söyle! Hadi!

SEVİM —

HATICE — Bak ikinca seni ziyarete gelirim. Sana yemek getiririm. Gelir, tünel kazmana yardım ederim.

SEVİM - Ben hibir sey bilmiyorum !

HATICE - O nasil laf yle! İnsan kim oldugunu bilmez mi hi? Hadi güzel bacim, söyle beni biraksinlar...

Sevim alayli alayli bakar...

SEVİM - Yok ya?

HATICE - Vallahi... Senin haberin yok, beni mahfettiler. Ben burada ocuklarla babalari evde., ne yiyorlar, ne iiyorlar?

Sevim Hatice 'yi iter, bairmaya baslar:

SEVİM - Kes sesini be asagilik kadin! Bosuna ugrasma, skmez bu numaralar!., Igrensiniz Her yolu deneyeceksiniz degil mi?.. Uydurmadan bir canavar yarattiniz, simdi de bana kabul ettirmeye ugrasiyorsunuz!. Siz benim, cani, katil, gözü dnms bir canavar oldugum hükmüne vardiniz zaten. Gazeteler de yazdi.. Artik kabul etsem ne olur, etmesem ne olur? Mahkemeye ne hacet? Hüküm pesinen verilip infaz yapiliyor zaten!.. Ama her yolu deneyeceksiniz degil mi? st izilmis bir hayatın ne önemi var sizin iin! Bir insan daha harcamis olacaksınız o kadar!.. Sizin iin önemli olan, televizyona ikarip "Iste teröristleri yakaladik!" demek Niye anlatıyorum ki bunlari?

HATICE - Ne Yahu sen ne anlatiyorsun?

SEVİM - Bosuna ugrasma, diyorum!.. Senin polis oldugunu biliyorum!

HATICE - Ne?!

SEVİM - Bana bak, bu igren oyuna bir son ver artik! Bana, hibir sey, hibir sey syletemeyeceksiniz! Hatırlamıyorum! Bilmiyorum! Duymadım!

HATICE - Ben mi polisim? Ben mi? Ben mi? Hatice alamaya baslar....

HATICE - Ben mi? Ne polisi yahu? Allah'ına kurban oldugum, ne polisi? Ben polis degilim! Ben Sevim Tasan'im!.. Yok.. O da degilim.. Ben Hatice Durdu.. Onun bunun pisliligini temizlerim. Simdi kimin pisliligini

temizletiyorlar bana? Kimim ben? Demek ki var bende birsey! Devlet bu, bosu bosuna yapmaz ki! Herhal, ben bir sey yaptim.. Ama tam ne yaptigimdan benim de haberim yok!.. Allah kahretsin! Devlete karsi geldim ben! Allah beni kahretsin! Allah beni kahretsin!..

Hatice hücrenin bir kösesine yigilir, sessizce aglamayi sürdürür. Sevim, bir süre Hatice'yi izler.. Sonra yanina sokulur.

SEVIM - Peki Sen Kimsin sen.

Iste Hatice'yi çildirtan soru!

HATICE - Herkes bana bunu soruyor! Ben de bilmiyorum artık! Sevim Tasan 'sin dediler, kabul ettim! Evet! Ben Sevim Tasanım!

SEVIM - Seni buldular demek' Niye kabul

ettin peki? Nasil kabul edersin böyle bir seyi?

HATICE - Bana sorgu yaptıkları zaman, dört kere sigorta atti bili misin sen?.. Zaten yalan degil ki! Suçluyum ben! Koskoca devlet bu, yalan söyler mi hiç? Bana, "Sen Sevim Tasan'sin! dediklerine göre, bir bildikleri vardır! Koskoca devlet bu, yalan söyler mi hiç?

SEVIM - Saçmalama! Sen hiçbir sey yapmadın!

HATICE — Öyleyse niye Yapiyorlar bunu bana?

SEVIM — Eeee? Simdi ne olacak?.. Direndim... Her seye karsin direndim teslim olmadim onlara.. Peki, bu iskenceye nasil direnecegim? Onlara bir suçlu gerekiyordu Onu da bulmuslar iste! Nereden çıktin sen be?... Hadi, birak aglamayi da konusalim biraz... Adin neydi Senin?

HATICE — Sevim...

SEVIM — Hayir asil adini soruyorum

HATICE — Hatice Tasan Sevim Durdu!, Sevim Hatice Durdu!

SEVIM — Allah'im akimi yitiriyor bu kadin.. Ne yapacagim simdi?.. Bu garibandan ne istediniz be!!!

HATICE —.Bagirma Sus! Devlete bagirilmaz Devlet öyle bir eder ki insan mahfeder! Sen kimsin ki, bagiriyorsun devlete!. Sikayet edecem seni!

SEV — Kendine gel Hatice!.. Ne olursun. Düzelecek her sey.

Sevim disari dogru seslen ir...

SEVIM — Heey! Poliiis! Buraya bakin Ben yeniden ifade vermek istiyorum.

HATICE — Sen hiçbir sey veremezsin Çekil oradan.

Komiser, Yardimcisi ve Bekçi kosarak içeri girerler..

KOMISER — Ne oluyor burada?

SEVİM — Ben Sevim Tasan olduğumu

Hatice herkesi susturacak biçimde haykirmaya baslar:

HATICE — Evet! Evet! Evet! Evet! Herkesi ben öldürdüm! Hatta eceliyle ölenleri bile! Örgüt mensubuyum ben!

SEVİM — Hatice...

HATICE — Evet evet, örgüt mensubuyum ben! Beni bu ise, Ihsan Sabri Çağlayangil tevsik etti!

BEKÇİ— O da kim?

HATICE — O, bir çeşit Celal Bayar'dır.. Ve haberlerde yasar! Ayrıca teskilatımızda Müzeyyen Senar da vardı! Ama ben emirleri Kayahan'dan alıyordum! İtiraf ediyorum, polis efendi, san saçlarımın suçlu yum!

SEVİM — Sus Hatice! Yalvarırım sus!

HATICE — Evet Sevim Tasan benim!.. Aslında ben Sevim

Tasan da değilim! Nene Hatunum ben! Muhacirlik zamanında cepheadakilere lavas ekmek götürdüm. Ben hiçkimse değilim ulan!.. BEN HIÇ KİMSE DEĞİLİM ULAN. KONUS!.. SÖYLE!.. CEVAP VER!.. BEN KİMİM ULAN!.. KİMİM BEN!.. KİMİM

BEN!.. KİMİM BEEEEEEEN!...

KARANLIK

1992- Haziran